

REDAKCIJSKO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KRAPIJEVA ULICA 27. TELEFON 1121 DO 1128. FOTOKOPISI SE NE VRACAJO. IZHAJA VSAK DAN RAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

ISSRATNI ODBORA LJUBLJANA, KRAPIJEVA ULICA 27. TELEFON 11-32, 11-33. POST. ČEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ST. 11.739. OGLASA PO CENIKU. MISECNA NAROČNINA 40 DIN.

GLASILO OSVOBODILNE FRONTNE SLOVENIJE

Maršal Tito o pastirskem pismu

Beograd, 25. oktobra

Tako zvano pastirsko pismo, ki so ga podpisali vsi škofje, ki so v državi, z nadškofom Stepincom na čelu, jasno potrjuje s svojo vsebino, da so njegovi pobudniki globoko sovražno razpoloženi nasproti novi federativni Jugoslaviji.

Vsebinska pisma in čas, v katerem je bilo izdano, tudi potrjujejo, da je popolnoma v skladu s načrtno gonjo in napadi vseh sovražnikov proti novi prerojeni Jugoslaviji, to je demokratični federativni Jugoslaviji. Dve stvari sta, na kateri se gospodje škofje najbolj sklicevajo v svoji poslanici: preganjanje duhovnikov in agrarna reforma, četudi oni tega ne imenujejo agrarno reformo, temveč odvzem imovine cerkvi. V svoji poslanici grede gospodje škofje tako daleč, da istovetno kaznovanje krvoločnih ustaških ubijalcev, ki so bili duhovniki, s preganjanjem cerkve. Gospodje škofje se trkajo po prsih in govore, kako se pripravljajo za boj, četudi bi plačali to s svojimi življenji. Proti komu so pripravljani za boj? Razumljivo je, da proti ljudski oblasti, proti pridobitvam narodnoosvobodilnega boja, proti novi demokratični Jugoslaviji, z drugimi besedami proti ogromni večini narodov Jugoslavije.

Zakaj gospodje škofje niso, recimo, izdali take poslanice ter je čitali v vseh cerkvah v času Paveliča in Nemceva proti onim strašnim klanjem Srbov na Hrvaškem, ko je izginilo na sto in sto tisoče žensk, otrok in moč? Zakaj se niso takrat upirali proti tem strašnim zločinom ustašev, ki so za večne čase prešli v zgodovino hrvaškega naroda kot največji madež? Zakaj niso gospodje škofje izdali take poslanice ter je pustili čitati v vseh cerkvah proti klanjem in strahotam, ki so jih izvrševali ustaši in Nemci nad deset tisočih Hrvatov, najboljših sinov hrvaškega naroda? Zakaj se niso upirali proti najstrašnejši ljudski krvavici, taborišču v Jasenovcu, kjer so ustaši isto tako na deset in sto tisoče pobijali tako Srbe kakor Hrvate? Zakaj niso bili takrat pripravljani dati svoja življenja kot dušni pastirji za sto tisoče kristjanov, sedaj pa izjavljajo, da so pripravljani za vsako žrtve zaradi agrarne reforme in svojih osebnih koristi.

Ali ni to malo čudno in preveč prozorno? Ali vedo, kdo so bili oni duhovniki, za katere se sedaj zavzemajo? To so bili zagriženi ustaši, ubijalci in delovalci pobudniki ustaških pokoljev. Ali so kdaj koli obdoli ali zlobili iz cerkve enega samega takega zločince? Niso, temveč nasprotno. Oni hočejo iz njih ustvariti mučenike. Oni se zavzemajo za grobove onih zločincev, ustaških ubijalcev, katere je dosegljiva roka ljudske pravice. Zakaj pa se ne zavzemajo za grobove ustaških žrtvev? Za grobove onih malih nedolžnih otrok, ki so od krvinskih nožev poginili na materinih prsih? Ali so kdaj koli šli na grobove, v katerih leži na tisoče in tisoče nedolžnih ustaških žrtvev.

Kaj to pomeni? To pomeni, da so jim ljubši grobovi ustaških ubijalcev kakor pa teh nedolžnih žrtvev. Ali oni vedo, da so se v širokem Brjegu v Hercegovini skupno z Nemci in ustaši borili proti naši osvobodilni vojski tudi mnogi fratri? Oni so seveda skupno z Nemci in ustaši poginili, sedaj pa to imenujejo preganjanje cerkve. Zakaj je ravno Hercegovina in Bosna dala največ ustaških vodij in ubijalcev? Krvnik Pavelič in mnogi njemu podobni so bili dijaki šol, ki so jih vodili redovniki. Redovniške šole in gimnazije v Bosni in Hercegovini so bile glavni razsadniki mržnje med Hrvati proti Srbov in muslimanom. Franjevačke in redovniške šole so vsadile v srce hrvaškega ljudstva v Hercegovini in Bosni strašno mržnjo, katere uspehi so se pokazali pod kriminalnim zločincem Paveličem. Ono divno ljudstvo v Hercegovini in Bosni je bilo zapeljano in nahujskano k temu strašnim zločinom, ki se jih bodo spominjali naši narodi, dokler bo stal svet. Mnogi oni, ki so ga zapeljali, so se ognili neki ljudske pravice, druge pa hočejo iz sedaj začeti. Da bi mogli zaščititi naše narode pred sličnimi nesrečami,

Poročilo državne komisije za vojno škodo o opustošenju in škodi, ki so jo Jugoslaviji prizadejali nemško-fašistični osvajalci, njihovi slepi privrženci in pomagači

Beograd, 23. okt. Večiča in nezimerna je škoda, ki so jo narodom Jugoslavije v štiriletni osvobodilni vojni prizadejali nemško-fašistični zavojevalci, njihovi slepi privrženci in pomagači.

Nemška, italijanska, madžarska, kakor tudi bolgarska fašistična vojska in njihove zasedbene oblasti so s tem, ker so v celoti izvrševale zločinska povelja svojih fašističnih vlad in vrhovnega poveljstva, ropali in morili po naši državi, ubijali nedolžno civilno prebivalstvo, rušili, požigali in ropali vasi in mesta, uničevali narodno gospodarstvo, ropali in uničevali kulturne, umetniške in zgodovinske spomenike in znanstvene pridobitve. Rušili in oskrnjevali so cerkve, šole, ropali, uničevali trgovska skladišča, industrijska in rudarska podjetja, prometne naprave, bolnišnice in zdravstvene ustanove.

Opustošili so kmečke domačije in njih ovrhane živine in inventarja, gozdove, preprečili načrte smotrenega gospodarstva, uničili in posekali sadovnjake in vinograde.

Povsod, kamor koli so prispeli fašistični zločinci, so ubijali, rušili, požigali in po načrtu ropali.

Vse to so delali proti načelom mednarodnega prava. Fašistični vojak je bil povsod in vedno neizprosen ubijalec in razbojnik, ki je sejal smrt in puščal za seboj opustošenje.

Jugoslavija je pred vojno imela 16 milijonov prebivalcev. Od teh je bilo 8.250.000 zaposlenih v gospodarstvu in sicer v kmetijstvu in gozdarstvu 6 milijonov, v industriji in rokodelstvu 1.100.000, v trgovini in prometu 480.000, in javnih službah in svobodnih poklicih 360.000 in v raznih drugih službah 310.000.

Vse narodni dohodki se je gibal od 100 do 110 milijard dinarjev (po cenah iz leta 1938). Imovina vseh kmetijskih gospodarstev je v razdobju od leta 1935 do leta 1940 znašala 26,6 milijard dinarjev.

Vse obdelane površne zemlje je bilo 14,6 milijonov ha, od česar je bilo 303.000 ha sadne kulture, 74,2 milijonov raznih plemenitih sadnih dreves in 223.000 ha vinogradov. Površina gozdov je obsegala 7,2 milijona ha s celotno lesno količino 825 milijonov 380.400 m³, na leto pa so povprečno nasekali 22 milijonov m³.

V Jugoslaviji je bilo 1,3 milijonov konj, 4,3 milijonov glav goved, 10,7 milijonov ovc in krz, 3,6 milijonov prašičev, 23,2 milijonov kljunov perutnine, 792.807 čebelnjakov, 185 tisoč 288 oslov, mežgov in bivolo.

Nadalje je bilo v Jugoslaviji 7.700 industrijskih in rudarskih podjetij (ki jih je bilo 3200 državnih), 220.000 rokodelskih delavnic, 170.000 trgovskih obratov in 12.000 zadrug. Vsa dolžna železniški prog je bila 14 tisoč 200 km.

Mornarica je imela 77 parnikov dolge plošbe s tonazno 326.450 ton, 14 parnikov velike obalne plošbe in 90 male obalne plošbe.

Cestno omrežje Jugoslavije je merilo 43.610 km zveznih in deželnih cest, bilo je 5453 mostov, ki so merili v celoti 127,8 km (brez železniških mostov in mostov preko melioracijskih kanalov).

Nemško-fašistični zavojevalci so po neizjavljanih napadu na Jugoslavijo v štiriletnem neprekinjenem boju narodov Jugoslavije na strani združenih narodov pobili 1.685.000 jugoslovanskih državljanov in povprečni starosti 22 let. Popolnoma ali pa delno so onesposobili za delo 24.500 ljudi. V sovrzna ujetniška taborišča je bilo odgnanih 175.000 ljudi, interniranih 320.000, odvedenih na prisilno delo 270.000, prisilno razseljenih 530.000, prisilno mobiliziranih pa 320.000 v celoti torej 3,7 milijonov prebivalcev ali 23% vsega prebivalstva.

Uničili so ali težko poškodovali: 6690 poslopij, javnih ustanov (v mestih), 59.810 poslopij v mestih in 372.660 hiš po vaseh. Poleg tega je bilo 550.000 zgradb nekolokrat porušenih in zopet obnovljenih v času vojne.

V celoti je uničenih in poškodovanih 504.160 poslopij ali 20% vseh poslopij v Jugoslaviji. To pomeni, da je 3,3 milijonov prebivalstva ostalo brez streh.

Sovražniki je uničil ali poškodoval: 237 rudnikov, 251 električnih central, 3438 raznih industrijskih podjetij, uničil ali oropal taborišča, 140.000 trgovskih, gostinskih in posredovalnih obratov, zadrug, stroje, orodje, srovine in proizvode ter 29 tisoč rokodelskih obratov.

Uničili so 6.871 km železniških prog, 68.000 km cest, 3573 mostov, uničili ali odpeljali 56 ladij dolge in velike obalne plošbe, motorna vozila in letalski material.

Sovražniki je uničil 289.000 kmečkih domačij, 17,9 sadovnjakov, 84 tisoč 496 ha vinogradov, naropal ali

uničil 1,9 milijonov vagonov žita, vrtnih in drugih poljskih pridelkov, več kakor 3 milijone glav velike živalne in 9 milijonov glav drobnice in 12,6 milijonov kosov perutnine. Vse ropanje, rušenje in požiganje so zločinci izvrševali po naprej določenem načrtu in po navodilih fašističnih vlad in po zapovedih višjega fašističnega poveljstva, katere je zasedbena vojska in oblast izvrševala s krutostjo in surovostjo.

Iz številnih listin, ki govore o okupatorskih zločinih nad narodi Jugoslavije, bomo navedli odluk maršala v. Keitla od 18. marca 1943, v katerem je med ostalim odredil: Pri posebne zahrbtne postopanju — zadržanju — tolovajev in njihovih pomagačev so poveljniki, ki imajo najmanj čim divizijskega poveljnika, pooblašeni, da nikogar ne pozabijo, to je, da ujetnike in prebivalce na področju boja strejajo. Krajevni poveljniki je brez posebne odločbe upravičen, da ravna na svojo odgovornost.

Generalni poročnik Neidhöft odreja v svojem odloku četam v Bosni in Hercegovini (divizijski odlok št. 121 od 11. decembra 1944, št. 240/44): Kraja Zagrebce in Odvoz se morata uničiti. Moške prebivalce teh krajev je treba pobesiti, žene in otroke pa odvesti v Stokac.

Državna komisija za vojno škodo

Uničevanje rudnikov, industrije, prometa in zgradb

1. RUDARSTVO

V osvobodilni vojni so bili zlasti prizadeti rudniki ter je bilo poškodovanih ali pa uničenih 142 premogovnih rudnikov (ki so na leto proizvajali 7,3 milijonov ton), ob rudnika bakra, ki sta na leto proizvajala 930.000 ton, vseh 7 svinčeno-cinkovih rudnikov (letna proizvodnja 808.000 ton), obe svinčeni toplotni, toplotnica cinka, vseh 8 antimonovih rudnikov, vse 3 toplotnice antimona, vseh 9 rudnikov kroma (letna proizvodnja 72.000 ton), vseh 10 rudnikov boksita, vseh 12 rudnikov železa, vseh 5 tovarn za železo, vseh 33 ostalih rudnikov (letna proizvodnja 280 tisoč ton, od tega 5200 kg zlata), edina solarna in edini rudnik za mlinčne kamne, nadalje 257 kompresorjev (od 600), 89 separatorjev (od 168), 1186 zgradb (od 4847), 15.670 vagonov (od 25.802), 57 rudniških lokomotiv (od 135), 894 elektromotorjev (od 2250), 987 vrtalnikov (od 1417), 19 trebilnic (od 38), 242 prežacevalcev (od 363), 83 zračnih vodov in jamah, 4 gnetilnice za premog itd.

2. INDUSTRIJA

Tudi industrija je bila izpostavljena na rušenju in ropanju fašističnega besa.

V kovinski industriji je porušenih 18 podjetij, poškodovanih pa 52, v kemični industriji je uničenih 21 tovarn, 57 pa poškodovanih. Uničenih je 75 električnih central, poškodovanih pa 79, nadalje je uničenih 81 mlionov, poškodovanih pa 110, poškodovani sta 2 tovarni sladkorja, 4 podjetja za gumijasto industrijo, 26 tovarn testenin, 12 tovarn cimenta, 15 podjetij za proizvodnjo apna in 9 kemiranih tovarn. Uničenih je nadalje 8 tovarn špirta 12 pa poškodovanih, 2 tovarni maveca, 3 pa poškodovane, 11 opekarn, 274 pa poškodovanih, 4 tovarne za predelavo lesa, 32 pa poškodovanih.

Nadalje je zelo prizadeta tekstilna industrija, usmjerška, industrija olja in konzerv.

V gozdni industriji je uničenih 1150 žag, poškodovanih pa 1316. Edina tovarna celuloze je popolnoma uničena. Ena tovarna vžigalic je uničena, dve pa poškodovani. Porušeni sta dve tovarni za impregnacijo lesa, tri pa so poškodovane. Ena tovarna terpentina je uničena, ena poškodovana, ena tovarna za suho destilacijo uničena, ena poškodovana, dve tovarni tanina uničeni, sedem poškodovanih, ena tovarna za pohišveno uničena, ena poškodovana, zavod za izdelavo denarja v Topčiderju je poškodovan, nadalje je poškodovanih 3 tobačnih tovarn in 4 pomorske solarne. V tej in ostali nenavedeni industriji so zabeležena velika opustošenja in škoda. Poleg tega je sovražnik uničil stroje, orodje, srovine in proizvode v 29.000 rokodelskih delavnicah.

3. PROMET

Posebno težko pa je bil prizadet železniški promet. Poškodovanih ali pa odpeljanih je 30.301 tovarni vagon, poškodovanih pa 15.905, potniških vagonov je uničenih ali odpeljanih 2.922, poškodovanih pa 1.368, lokomotiv vseh vrst je uničenih ali pa odpeljanih 1.188, poškodovanih pa 587. Okupator je v svojem besu uničil in onesposobil 6.100 km železniških tračnic v celotni težini 490.000 ton, 141.000 ton pribora za tračnice, 7.800 kretnic, 16.500.000 železniških pragov. Uničenih je 16 km predorov, 35,91 km železnih mostov v težini od 95.000 ton...

je podrobno pregledala obseg vojnih opustošenj in uničevanja fašističnih zavojevalcev v Jugoslaviji. Po poedinih prijavah vaskega in mestnega prebivalstva, gospodarskih podjetij, krajevnih, okrajnih in federalnih ljudskih oblasti je komisija ob sodelovanju številnih strokovnjakov in strokovnih delavcev ocenila dejansko škodo, katero so narodi Jugoslavije pretrpeli med vojno in zasedbo, na 402,2 milijarde dinarjev ali 9,1 milijarde ameriških dolarjev po cenah iz leta 1938 in po tečaju 1 dolar proti 44 dinarjem.

Od tega odpade na Nemčijo 7 milijard 120.099.045 dolarjev, na Italijo 1.449.363.681 dolarjev, na Madžarsko 451.919.055 dolarjev in na Bolgarijo 123.407.070 dolarjev. V to številko pa ni všeta izguba državne dohodka, vojni izdatki, niti kakršna koli odškodnina zaradi tega, ker je gospodarstvo trpelo zaradi izgube tolikih življenj in odvzema svobode, kar je vse Jugoslavija dala za svobodo in mir v svetu.

Prej objavljena vsota 61 milijard dolarjev je obsegala vse škodo po cenitvi iz leta 1941, 13,5 milijarde za izgubo narodnega bogastva, 9 milijard za izgubo narodnega dohodka, 24 milijard za prizadeto gospodarstvo zaradi izgube življenj in svobode, 11,5 milijarde pa za vojne žrtve.

Zato narodi Jugoslavije s polno pravico zahtevajo, da se postopa z njivo kot z izredno oškodovano pri razdeljevanju reparacij in da dobi odškodnino v sorazmerju z njenimi napori in žrtvami v tej vojni, v sorazmerju z gmotno škodo narodnega bogastva dežele in upoštevajoč, da se Jugoslavija ne more obnoviti z lastnimi sredstvi.

Nadalje zahtevajo jugoslovanski narodi, da se jim čim prej določi vsota reparacij, da bi bilo mogoče čim prej pričeti učinkovito obnovo dežele, dvigniti narodno gospodarstvo, obnoviti promet, zgraditi stroho tistim, ki so ostali brez nje in zagotoviti prehrano ljudstvu, ki je po vojni izčrpano in sestradano.

Končno jugoslovanski narodi zahtevajo, da se jim čim prej določi predhodne dobave najnujnejših potrebščin iz Nemčije in da se jugoslovanski predstavniki povabijo k reševanju vseh vprašanj, ki se nanašajo na povračilo vojne škode.

Jugoslovanski narodi, zvesti zavetniki v vojni, vdani graditelji mednarodne solidarnosti v miru, pričakujejo, da bodo velike zavzetniške sile pokazale isto naklonjenost in pravičnost do naše opustošene dežele, kakor so z obudovanjem in pozornostjo spremljale v vojni naše ljudstvo, ki se je gorjoko prvo močata uprlo sovražniku in žrtvovalo vsa.

Maršal Tolbuhin maršalu Titu

Beograd, 24. okt. Maršal Sovjetske zveze Tolbuhin je poslal maršalu Jugoslavije Josipu Brozu-Titu ob obletnici osvobodjenja Beograda naslednje brzojavko:

»Čestitam Vam in preko Vas južni Jugoslovanski armadi o priliki svečanega dne obletnice osvobodjenja Beograda fašističnega tlačilja. Želim Vam želim nadaljnjih uspehov pri delu za utrjevanje demokratične Jugoslavije in nerazrušnega bratstva slovenskih narodov.«

Mladinci iz Istre pri maršalu Titu

Beograd 25. okt. Predsednik ministrskega sveta maršal Jugoslavije Josip Broz Tito je sprejel v torek mladinsko folklorno skupino iz Istre, obstoječo iz mladih delavcev Raše in Labina, ki so sodelovali na proslavi v Beogradu ob priliki obletnice osvoboditve. Vodja skupine Ferencič je pozdravil maršala v imenu ruderjev Raše in Labina ter prebivalstva Istre. Maršal se je z ruderji delj časa pogovarjal.

Demanti beograjske radijske postaje

Beograd 24. okt. V nedeljo 21. t. m. je ob 22 londonski radio objavil vest, ki naj bi je bil sporočil radio Beograd in naj bi pozvala v službo vojne obveznike na ozemlju Dubrovnička, ki so na rednem ali bolniškem dopustu. Ravnateljstvo beograjske radijske postaje demantira to vest kot neresnično in popolnoma izmišljeno.

Volivno zborovanje v Drventi

Beograd 25. okt. V Drventi je bilo veliko zborovanje, ki mu je prisostvovalo nad 2500 oseb. Ljudstvo je prišlo na zborovanje z zastavami, a mladinci in žene s transparenti, med katerimi se je posebno videlo geslo »Za Titu — za republiko!« Polkovnik Danilović Ulješa, član Izvršnega odbora Ljudske fronte za Bosno in Hercegovino, je poudaril rezultate dela za obnovo in izgradnjo dežele. Dotaknil se je zadnjajškega dela sovražnikov naših narodov, zbranil okoli kraja Petra v Londonu. Omenil je tudi »Pastirsko pismo«, ki so ga objavili katoliški škofje, katerih zadržanje med okupacijo napram našim narodom je bilo sovražno. Predsednik narodnega odbora Boško Hadžić je poudaril, da bo vse srbsko ljudstvo volilo listo Ljudske fronte proti krajinu in monarhiji. Nato so govornik še predsednik okrožnega narodnega odbora v Doboju Džuro Begić, Bogomir Brajković in Branko Čabrlović.

Prosvetno delo šolske mladine v Tuzli

Beograd 25. okt. Na svoji konferenci so srednješolski Tuzle sklenili, da bodo pomagali delavski in kmečki mladini pri delu na kulturno-prosvetnem in političnem polju. Srednješolski so takoj pričeli urediti sklope. Skupina mladincev in mladink je odšla v bližnje vasi in pričela organizirati analfabetne tečaje, čitalnice itd. Srednješolski so otvorili tečaje v Lipnici, Moluhi, Hašini in drugih krajih. Skupina mladincev je odšla v Kraljevo med delavstvo mladino. Vsek večer po delovnem času se vrše predavanja.

Proč z reakcionarno opozicijo, ki hoče z izdajo in s pomočjo tuje reakcije vrniti staro, protiljudsko, tiransko in vazalno Jugoslavijo! — Zbuda svobodno in neodvisna Jugoslavija!

TITO

Z udeležbo pri volitvah in glasovanju za Ljudsko fronto glasuje vsak Srb, Hrvat, Slovenec, Makedonec in Črnogorec za mednarodno enakovrednost in za svobodo, močno in neodvisno Jugoslavijo!

Predlog o izpremembah zakona o delavskih zaupnikih

Zakonodajni odbor Začasne narodne skupščine je imel v torek zvečer sejo pod predsedstvom Moše Pijade. Zakonodajni odbor je sklenil, da se predlog zakona o proračunu in predlog zakona o ureditvi in delovanju kreditnega sistema odkaže finančnemu odboru.

V razpravi o predlogu ministra za socialno politiko glede izmenjave zakona o delavskih zaupnikih je predsednik Moša Pijade obvestil člane odbora, da je tudi Glavni odbor sindikatov delavcev in nameščencev Jugoslavije predložil novo formulacijo za ta zakon. Prav tako sta predložila nov načrt minister za socialno politiko in minister za konstitucije.

Minister dr. Kržišnik je obrazložil potrebo urejevanja zakona o delavskih zaupnikih. V 1. členu zakona je bila izpuščena cela vrsta ustanov, organizacij in državnih uradov, ki jih zakon ni obsegal. Delavci, nameščenci in uslužbenci teh ustanov po dosedanjem zakonu niso imeli pravice voliti svojih zaupnikov, čeprav se njihov službeni odnos mora urejati s kolektivnimi pogodbami.

V čl. 3. zakona o delavskih zaupnikih so omejene naloge delavskih zaupnikov tako, da so bile njihove pravice zmanjšane na najnižjo mero, namreč na vlogo posredovalcev. Za razširjenje pravic delavskih zaupnikov in proti omejitvi teh pravic se je delavski razred boril ves čas stare Jugoslavije. Naša nova ljudska država, ki jo delavci in nameščenci netemperno ljubijo in katere gospodarsko moč dvigajo s telesnim in duševnim delom, nima razloga, da bi ostala pri starih omejitvah pravic delavskih zaupnikov v podjetjih. Zato predlagam, naj se čl. 3. zakona izpremeni in razširi pravica izvoljenih zaupnikov na sodelovanje v organizaciji, pospeševanju in nadzorovanju proizvodnje v podjetjih. Prav tako je nepotrebna kazenska določba v čl. 12, ker so delavski zaupniki po splošnih kazenskih predpisih podvrženi kazenski odgovornosti kakor vsi drugi državljani. Če delavski zaupniki nepravilno opravljajo svojo dolžnost in izvajajo opravljanje, jim bodo sodili delavci sami na podlagi svojega zdravega političnega kriterija. V ostalem se tudi predpisi zakona o špekulaciji in gospodarski sabotaži tičejo delavskih zaupnikov. Delavci so se leta borili proti kaznovanju delavskih zaupnikov, ker so bili mnenja, da so delavski zaupniki njihovi izvoljeni zastopniki in če se kaznujejo posamezniki izmed njih, se s tem posredno kaznuje ves delovni kolektiv, zaposlen v podjetju. Končno volijo delavci iz svoje srede najboljše in najbolj

sposobne tovariše za delavske zaupnike, in zato ni razloga, da bi čl. 12 zakona ostal še nadalje v veljavi. V razpravi o tem so govorili ministri Jaša Prodanc, Triša Kacelerović, dr. Dragič Joksimitović in zastopnik sindikatov Božičević.

Razpravo je zaključil predsednik Moša Pijade. Govorec o položaju delavcev v različnih deželah sveta, je omenil, da nimamo v naši državi sploh ne stavk in brezposelnosti, do čim so v Ameriki in Angliji zelo pogosti pojavi stavk in brezposelnosti in kažejo v Franciji delavci zelo malo volje za obnovo in delo, pač pa vidimo pri nas veliko poštovanost pri obnovi države. To prihaja odotod, ker so se razmere pri nas izpremenile. Delavci so prepričani, da ni sile, ki bi mogla ovrči pridobitve, za katere so se borili, ker vidijo v državi jamstvo za spoštovanje njihovih pravic, onih pravic, za katere so se borili in ki jih oni popolnoma zaslužijo. Zato so predlagane izpremembe povsem umestne. Delavski zaupniki so pozvani, da varujejo koristi vseh delavcev ne glede na to, ali so sindikalno organizirani ali ne. Prav tako moramo priznati, da smo napravili napako, ker smo izdali določbo o kaznovanju delavskih zaupnikov, ker določa zakon o špekulaciji in gospodarski sabotaži kazni za vsakega, ki se pregreši proti koristim obnove države. Kazenska določba ovira delavske zaupnike v delu. S črtanjem te določbe se delavski zaupniki ne postavljajo nad zakon, ker so za svoje delo odgovorni po ostalih kazenskih predpisih.

Zatem je bil predlog zakona o izpremembi in izpopolnitvi zakona o delavskih zaupnikih sprejet v načelu in v podrobnostih z dvema glasovoma proti.

Predlog zakona o sedemletnem šolanju

Zvezni minister za prosveto Vladislav Ribnikar je poudaril potrebo, da se v naših šolah uvede sedemletno šolanje, ker popolnoma ustreza našemu enotnemu ustroju šol. Ta zakon je nujen tudi zaradi tega, ker je od njegovega uveljavljanja odvisna izdelava zakona o naših osnovnih, srednjih in drugih šolah, kakor tudi izdelava učnega načrta in programa za vse šole.

Predlog zakona o sedemletnem šolanju je bil sprejet z 22 glasovi proti 2.

V utemeljevanju predloga zakona o uknitvenju meščanskih šol je zvezni minister za prosveto Ribnikar omenil, da ima ta zakon potrditi samo dejansko stanje. V vsej državi so bile uknitvene meščanske šole in preosnovane v nižje gimnazije. Uk-

njene so bile zato, ker ni bil iz teh šol mogoč prestop v višje razrede gimnazij.

Ta zakonski predlog je bil sprejet soglasno.

Zakonski odbor je odklonil predlog zakona o svobodi od straha, ki ga je predložil minister dr. Dragič Joksimitović. Začasni narodni skupščini. Njegove zakonske predloge o volitvah narodne oblasti in pravih državljanih pri vojaških sodiščih pa je odkazal na podlagi mnenja večine članov v presojo pristojnim ministrom.

S tem je bila seja zaključena, prihodnja pa napovedana za 25. oktober ob 16.

Zahvala vodje zastopstva UNRAE

Vodja zastopstva UNRAE-a za Slovenijo, major Duane Wilson, ki je bil nujno in nepričakovano poklican na drugo mesto, je svojim tovarišem in prijateljem v vladi federalne Slovenije poslal poslovilno pismo, v katerem pravi:

»Resnično zelo obžalujem, ker vam moram vsem reči »Good bye« in ker se zaradi nujnega odhoda ne morem od vseh osebno posloviti. Ob tej priliki želim naglasiti, kako sem cenil Vaše poštovno sodelovanje in pomoč, ki ste mi jo nudili pri mojem delu v času mojega kratkotrajnega bivanja v Vaši sredi. Ob enem želim vam in hrabremu narodu te prekrasne dežele bodočnost polno sreče in blagostanja.«

Volivna pravica jugoslovanskih državljanov v inozemstvu

Naši državljani, ki stalno živijo v inozemstvu in imajo volivno pravico po zakonu o volivnih imenikih, se z več strani obračajo na nas s prošnjami, da bi se tudi njim, v krajih, kjer živijo, omogočila udeležba pri volitvah v Ustavodajno skupščino.

Kljub najboljši volji, da bi se vsem našim državljanom-volivcem, ki žive in delajo izven domovine, dala možnost, da bi izrabili svojo aktivno in pasivno volivno pravico — to pot iz povsem tehničnih razlogov izjemoma ne bo mogoče organizirati in izvesti glasovanja naših državljanov v inozemstvu pri bližnjih volitvah v Ustavodajno skupščino. Izjeme so le uslužbenci naših predstavništev v inozemstvu, o čemer je bilo že izdano obvezno navodilo št. 4 za izvajanje zakona o volitvah narodnih poslancev v Ustavodajno skupščino.

(Iz ministrstva za konstitucije).

Po domovini Sveti Urh

Komisija za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev za Slovenijo nadaljuje s svojim prizadevanjem, da odkrije zločine, ki so bili storjeni pri Sv. Urhu in da ugotovi vse zločince, ki so odgovorni za ta nečloveška grozodejstva.

Komisija pri tem delu uživa polno pomoč naših narodnih oblasti. Prav tako ji pomagajo domačini iz okolice Sv. Urha ter svoji žrtvi, ki so bile odpejane k Sv. Urhu. Vendar pa skrivnost Sv. Urha še niso do kraja odkrile. Ni še znano končno veljavno število pri Sv. Urhu pobitih žrtev in dan za dnevom odkrivajo nove in nove grobove v gozdičku, ki leži za cerkvijo.

Komisija za ugotavljanje zločinov bo zato v soboto dne 27. t. m. ob 9 uri zjutraj na samem mestu pri Sv. Urhu izvedla novo zaslišanje nekaterih oseb, ki so v sodnih zapisih, ker so obtoženi, da so sodelovali pri tem zločinskem početju. Na ta način bo omogočeno ljudstvu, ki je bilo pričča tem zločinom, da med obtoženci, ki bodo pripeljani k Sv. Urhu, odkrije odgovorne zločince in jim dokaže krivdo.

Komisija za ugotavljanje zločinov je pri tem svojem delu odkrila s pomočjo svojcev žrtev in domačinov tudi še veliko število grobov, kamor so zločinci na hitro roko zagrebli svoje žrtve. V pretežnem delu pa se ne ve, kdo je pokopan v teh zaslihanjih grobovih, ki so raztreseni po gozdu za Sv. Urhom, nekateri bližje, drugi bolj daleč, kakor se je zločincem pač zahotelo. Da bi se ugotovila istovetnost teh žrtev, bo Komisija prihodni teden pristopila k sistematičnemu izkopavanju grobov. Pri tem važnem postu bodo sodelovali zdravniki in drugi strokovnjaki, ki bodo podrobno ugotavljali telesne značilnosti,

oblačila, itd. žrtev, da bo na ta način možno prepoznati čim večje število nesrečnih žrtev, ki so jih izdajalski krvniki tirali k Sv. Urhu iz Dobruje, Polja, Hrušice, Ljubljane in še od marsikje drugod. Vse rezultate te ekshumacije in preiskave bo Komisija predložila naši javnosti, predvsem pa seveda vsem tistim, ki mislijo, da so bili njih svoji odpejani v smrt k Sv. Urhu.

Ko bo tako ugotovljena istovetnost trupel, bodo ta položena v krste in pokopana na dostojen način v začasno grobišča pri Sv. Urhu, kjer bodo ležala še nekaj časa, dokler ne bo postavljen skupno grobišče za vse žrtve, ki so padle pod okupatorskim in izdajalskim nasiljem pri Sv. Urhu in drugod v okolici Ljubljane. Ljudska želja je namreč, da ostanejo grobovi teh žrtev skupaj — Sv. Urh naj postane in ostane simbol junaške in odločne borbe našega naroda za svobodo. Da pa bo ta skupna grobnica dostojna veličine teh žrtev, bodo v par dneh pozvani vsi naši umetniki, da izdelajo za to načrt. Vsi ti načrti bodo potem razstavljeni na vpogled narodu, da bo izbral tistega, ki bo najboljši. Prav zaradi tega je Komisija za prekop posmrtnih ostan- kov padlih borec pri OOF Ljubljanskega okrožja uknila izdajo dovoljenj za prekop počelncev.

V tem smislu prosimo svoje žrtve pri Sv. Urhu, da prisostvovaljo izkopavanju trupel, ki se bo začelo prihodnji teden, in da vpoštevajo željo našega ljudstva, da tisti, ki so padli v skupni borbi, ostanejo tudi skupaj v smrti v grobnicah, ki jih bo postavil in negoval ves svobodni slovenski narod.

Komisija za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev.

Zni Sotlarjev. Njegova živahnost, okretnost in izklesanost tipa kaže starega vajnega igralca. Drugi igralci so doprinesli vsak po svoje k lepemu uspehu. Porečen je bil nastop partizanov in partizank in tudi gestapovci so nastopili strumno, daš so pravi biki za odtenek bolj oholi in surovi.

V splošnem je bil lep večer, kakršnih si želimo kmalu še, pokazal je da je radešič amaterski oder s svojimi igralci na tist naši tradicionalni poti, ki jih bo privedla ob marljivem studiju nadaljnji iger in vlog od lepe višine. Obilo hvaležnega občinstva, ki je v soboto in nedeljo do kraja napolnilo dvorano, pa je dokazalo, da je oder pri nas ne samo zaželen temveč prava ljudska kulturna potreba. P. J.

OBLETNICA V PREKMURJU

V Prekmurju so počastili spomin padlih žrtev fašističnega nasilja. Mesec oktober je črni mesec v preteklosti Prekmurja. Tega meseca leta 1941, so padle prve žrtve, prvi zavedni Slovenci, ki jim je bila najvišja dolžnost — domovina. Padli so Štefan Kovač, Cvetko in Karđo. Dolga vrsta drugih pa je bila odvedena v najhujše madžarske ječe. Po tem prvem pogromu je sledil nekaj časa navidezni mir, leta 1943, pa se je ponovno začelo skupinsko interniranje naših ljudi. 17. oktobra 1944 so zaregali v Prekmurju prvi rafali naših borec, madžarski teroristi so dali duška svojemu besu ter se znesli nad neoboroženim prebivalstvom, ženami in neobojljivi otroci. Pogнали so jih za žice nemških taborišč, kjer so mnogi žrtvovali svoja življenja.

Ta črni dan, 17. oktober, bo ostal v sreči Prekmurcev večno zapisan in vsako leto ga bodo proslavili kot spominski dan v počastitev naših žrtev.

Letos na predvečer obletnice je bila v Mladinskem domu žalna svečanost. Človeku se je zdelo lista z imeni žrtev, neskončna, vsaka žrtev je bila kot zbodilje v srce prisilnim svojem. Tov. Miško Kranjec je v svojem preseljivem govoru orisal črno dobo Prekmurja za časa okupacije. Tudi ostale točke programa so bile boleč spomin na naše najboljše ljudi, ki so morali prezgodaj umreti.

Naslednje jutro je bila žalna sv. maša, nato pa slavnostno zborovanje pred Spomenikom Zmaga, kjer so bili položeni venc. Govoril je tov. Šiftar Vani.

Velika udeležba ljudstva je bila neizpodbiten dokaz, da se naše ljudstvo zaveda, kaj je dolžno svojim velikim žrtvam.

ZENE NASIM INVALIDOM

V sredo je pripeljal z Raketa, Unca in Ivanjega sela v Ljubljano skupina tridesetih kmetijskih in delavskih žena, da obdarujejo partizane-invalide v vojaški bolnici. Neštete žrtve, ki jih je dal Rakek v osvobodilnem boju proti okupatorju so dokaz velike domovinske zavesti našega notranjanskega Sloveka. Naš kmetič in delovni človek, ki je sam največ trpel, se zaveda, da moramo drug drugemu pomagati, zlasti pa moramo pomagati tistim, ki so pomoči najbolj potrebni in so za svobodo največ žrtvovali.

Ganljiv je bil pogled na skupino žen, ki so okovane z jerbasi in težkimi cekarji, z zastavo in harmoniko na čelu, prikorakale pred vojaško bolnico. Ljudje so se ustavljali in občudovali te plemenite žene. Naši borci-invalidi so se jih seveda še posebno razveselili, saj so jim s temi darovi in prijaznimi lic prinesle toliko tisto toplote, ki si jo vsak bolnik tako zelo želi. Obiskale so vse oboje na kirurškem in internem oddelku, razdelile med bolnike 315 zavikov raznega pečiva in sadja, okrog 4000 cigaret, potregle z žganjem, ki so ga pripravile 15 litrov, težje bolnike so razveselile pa še s šopki svežih cvetic. Pri posameznih bolnikih so se ustavljale, se s njimi pristrčno razgovarjale in jim zagrale na harmoniko. Stara ženica se je oglašila: »Le korožje fantje — glavno je, da smo zmagali.« Bolniki so ji podajali roko in govorili: »Tako je morda, tako je!«

Ko sem opazoval te ljudi, sem videl njihovo brezmejno medsebojno ljubezen in zaupanje; zmeraj znova potrjujejo naši ljudje, kako znajo ceniti žrtve za domovino.

Radlo Ljubljana PETEK, 26. OKTOBRA 1945

6-8:15: Nekaj slovenskih narodnih pesmi. 6:15-6:30: Poljska in češke koronice, valčki in polke. 6:30-6:45: Napoved časa in izveščje iz poročil z dne 25. oktobra. 6:45-7: Conte: Pomladne sanje OF. 7:00: Ples zvezd. Williams: Mandljev evak. Merzovskij: Pomladne sni. 7-7:15: Priloge s poudarjenimi glasovi. 7:15-7:30: Slovenski orkestri in zbori. 7:30-7:45: Napoved časa in poročila. 7:45-8: Veščje slovenske pesmi Igra Avgust Stanek. 12-12:30: Plesna glasba. 12:30-12:45: Poročila. 12:45-13: Blizet: Fantazija iz opere »Lovel biserova. Saint-Saens: Ornatlov obr. simf. pesnitve. 13-13:20: Napoved časa. Pregled tiska, objave in pregled pesmi. 13:20-13:40: Koncert slovenskih pesmi. 13:40-14: Slovenski orkestralni koncert. 14-14:45: Operna glasba. 14:45-15:30: Poročila komisije za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev. 15:30-15:45: Na kitaro igra Karel Hladky. 15:45-16: Ljudska univerza. Radlo Ljubljana — inš. Filip Kumbartovič šef oddelka ministrstva za prosveto. 16-16:15: Problem gledališkega časa. 16:15-16:30: Dnevnik. Radlo Ljubljana. 21-21:20: Vokalni koncert sopranice Nulke Kristanove. Pri klavirju prof. C. Cvetko. 21:20-21:30: Partizanske pesmi. 21:30-22: Plesna in lahka glasba. 22-22:15: Održi za tovariše v taborišču. Koncert slovenskih pesmi. 22:15-22:30: Dnevnik. Radlo Ljubljana. 22:30 do 22:55: Mendelssohn: Klavirski koncert op. 3. — Invazija: solisti trio (A. Diermeij, V. Šušteršič in C. Sedvar) in pianist prof. Anton Trost. 22:55-23: Najvažnejše novice dneva.

Slovenija sprejema otroke iz Bosne in Hercegovine

Slovenija se je v bratskem razumevanju odzvala akciji zveznega ministrstva za socialno politiko glede bivanja otrok iz Bosne in Hercegovine pri nas. Prvotno je bilo predvideno, da sprejme Slovenija 5000 otrok, in sicer 1000 otrok iz banjaluskoga okraja, 1000 iz bihaškega, 1000 iz sarajevskega okrožja, po 500 iz tuzlanskega, mostarskega in travniškega ter 500 otrok iz Sarajeva. Toda odziv med slovenskimi družinami, ki bodo sprejele v svoj družinski krog otroke iz Bosne in Hercegovine, je tolik, da se je treba računati s tem, da se bo število otrok, ki jih bo Slovenija sprejela, še lahko povečalo.

Sprejemanje otrok iz Bosne in Hercegovine bo trajalo tja do konca novembra. V Slovenijo prihajajo otroci s transporti, in sicer bodo prihajali transporti vsak četrti dan. Za sprejem transportov sta organizirani dve bazi, prva v Kamniku, druga v Mariboru. S teh baz se potem otroci razporejajo v oskrbo posameznim družinam, ki so se prijavile za sprejem otrok.

Po doslej pregledanih prijavah bo sprejelo mariborsko okrožje 2000 otrok, celjsko tudi 2000, ljubljansko pa 1500. Vendar pa prihajajo vsak dan še nove prijave. V Ljubljani se je doslej prijavilo nekaj nad 400

družin, ki bodo sprejele v oskrbo otroke iz Bosne in Hercegovine. Okraj Novo mesto je poslal 504 prijave, okraj Trebnje 179, okraj Celje 500, in sicer s prošnjo, da jim takoj pošljejo otroke v oskrbo.

Iz prvega transporta je kamniška baza razporedila otroke naslednje: Ljubljana 268, Kranj 100, Škofja Loka 50, Jesenice 50 in Kamnik 18 otrok. Drugi transport otrok bo sprejela baza v Mariboru. Pri razporejanju otrok bodo prišli v poštev najprej oddaljenejši kraji, kamor bi bil kasnejši transport lahko otežkočen, dočim bodo dobili bližnji kraji otroke iz poznejših transportov.

Poleg rednega števila otrok bo sprejela Slovenija še 200 tuberkuloznih otrok iz Bosne in Hercegovine. Ti bodo pod nadzorom zdraviliške uprave na Goliniku razporejeni v okrevališči Martuljk in Predvor.

Pri sprejemanju otrok iz Bosne in Hercegovine vzajemno sodelujejo Ministrstvo za socialno politiko in Ministrstvo za zdravje, okrožni, okrajni in krajevni odbori, vse naše množične organizacije in posamezni aktivisti. Lahko pa se reče, da je ta akcija postala sitrb vsega slovenskega naroda. V njej ni praznih besed, ampak dejansko potrdilo bratstva jugoslovanskih narodov.

»Sramuje se, ker je ranjena, so mi zaupali njeni tovariši. Tedaj je uboga Gaša dvignila svoj obraz — bil je popolnoma izmahljen. V njenih žalostnih, izrazitih očeh sem brala vse trpljenje, ki ga je dekletce prestalo, vse njene napore, da bi skrila ljudem svoj izmahljen obraz in njeno tiho željo, da bi bila otrok, kot so vsi drugi. Ustaši so ji ubili očeta, mater, vse brate in sestre, tudi njo je surovež udaril s sekuro po obrazu in jo pustil, misleč, da je že mrtva. A Gaša ni bila mrtva. Našli so jo partizani in ji izlečili rano.

Mala Gaša je velik junak! Do umela bo svojo žrtve, živ spomin bo na vse trpljenje in živ opomin tistim, ki nečesto doumeti krvavih žrtev za svetlejšo bodočnost jugoslovanskih narodov.

Dijaški kongres v Pragi

Praga, 24. okt. Jugoslovansko poslaništvo v Pragi je prejelo od osrednje zveze češkoslovaških dijakov naslednje brzojavko: »Prisrčno čestitamo ob prvi obletnici osvoboditve Beograda izpod nacističnega suženstva in se veselimo prihoda dijakov bratske Jugoslavije na dijaški kongres v Pragi. Osrednja zveza češkoslovaških dijakov.«

Volivni fond OF

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like 'Dostojni članovi', 'Kolar Anton, predsednik NOO Gozd-Martuljek', 'Podružnica ESZDNS v tovarni olja, Slov. Bistrica', etc.

Recitacijski večer v Operi

Društvo slovenskih književnikov bo priredilo v ponedeljek dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer v opernem gledališču svoj drugi recitacijski večer po osvoboditvi.

Svoja dela bodo čitali: 1. Franc S. Finžgar, 2. Juš Kozak, 3. Fran Albreht, 4. Miško Kranjec, 5. Mile Klopčič, 6. dr. Anton Vodnik, 7. Ivan Potrč, 8. Ferdo Godina, 9. Jože Kastelic, 10. Cene Vipotnik, 11. Milan Segar in 12. Vido Taučerjeva.

Predsednik Slovenskega narodnega osvobodilnega sveta tov. Josip Vidmar, ki je bil pri prvem večeru nujno zadržan, bo spregovoril uvodno besedo.

Slovenski književniki hočejo z nastopi pred javnostjo pred vsem svetom manifestirati svojo ljubezen do svojega naroda, ki se prebija skozi morje težav k urejenemu življenju, ko bo v domovini sreča in blagostanje, o kakršnem so sanjali naši največji duhovi.

Vabimo Ljubljance iz tovarn, uradov, delavnic in mladino iz šol, da se te revije slovenskih leposlovnih ustvarjalcev v polnem številu udeležijo.

Vstopnice se dobe v predprodaji od sobote tloplodne dalje pri blagajni opernega gledališča.

LITERARNI VEČER DRUŠTVA SLOVENSkih KNJIŽEVNIKOV V MARIBORU IN PTUJU

V soboto 27. t. m. bo v Mariboru recitacijski večer slovenskih književnikov. Svoja dela bodo brali:

1. Prežihov Voranc, 2. Ksaver Meško, 3. Pavel Golica, 4. Miško Kranjec, 5. Igo Gruden, 6. Anton Ingolič, 7. Matej Bor, 8. Ferdo Godina, 9. Milan Kajč, 10. France Kosmač, 11. Peter Levac in 12. Ivo Potrč. Prebranih bo pa tudi nekaj Kajuhovih pesmi.

Nastop Društva slovenskih književnikov v Mariboru, ki so ga hiterjevci hoteli napraviti za središče pomembnejšega štajerskega, pa za Mariborčane, ki so bili toliko časa brez slovenskih knjig, veliko doživljajo.

Recitacijski večer bo v Narodnem gledališču. Društvo slovenskih književnikov vabi Mariborčane, da se tega večera v polnem številu udeležijo. V nedeljo 28. t. m. bo literarni večer z istim sporedom v Ptuj.

Povezanost vojske in ljudstva

V okviru invalidskega tedna so gorenjske žene in mladina ponovno dokazale svojo veliko ljubezen, ki jo goje do naših borec, bolnikov, ranjenecv in invalidov. Kakor je »Slovenski poročevalec« rečeval, so 7. t. m. nas borec, podoficirje in oficirje, ki smo v okrevališču na Bledu, obiskale mladina in žene jeseniškega okraja. Poleg bogatih darov, ki jih je dobil vsak posameznik, nam je bil poklonjen tudi znesek 1555 din, katere je zbrala AFŽ iz vasi Potokov in znesek 110 din, katere je zbrala ZMS iz Zasipa. Toda ni bil to navaden obisk, ampak prava manifestacija ljubezni, ki jo goji narod do svoje vojske. Prihajale so skupine iz vseh krajev jeseniškega okraja z zastavami in transparenti, vzključajoč maršala Tita, Jugoslov. Armadi, Narodni fronti in Jugoslovij.

Darovi, ki smo jih prejeli, nam niso samo dokaz bratstva in nesebične ljubezni naroda do naših borec in naše vojske, ampak tudi dokaz velike poštovanosti. Dasi je narod sam po krivdi okupatorja v težkem stanju, se odreka še tistih skromnih priboljškov, ki si jih s svojo pridnostjo pridobi in jih daruje svoji vojski. To je največji dokaz ljubezni do naše vojske, dokaz nerazdružljive povezanosti naroda z vojsko, dokaz nerazdružljivega bratstva in edinstva narodov Jugoslavije, dokaz, da ni zastoj prelita kri naših tovarišev in da niso zastoj dali življenja naši najboljši sinovi.

Vsem našim materam in sestram širom naše domovine Jugoslavije sporočamo, naj ne bodo v skrbi zaradi nas, ker naši smo tu ljubezen in skrbi slovenskih mater in sestra, ki skrbijo za nas in nas ljubijo kakor nas ljubite ve same. Mladini in ženam jeseniškega okraja izrekamo našo najtoplejšo zahvalo za obisk in darove. Denar, ki ste nam ga poklonile, pa odstopamo v korist fonda za opustošene kraje. Vaša velika ljubezen utrjuje v nas zavest, da sta vojska in narod eno, da je naš skupni cilj svoboda in srečnejša bodočnost vseh narodov Jugoslavije pod vodstvom dragega maršala Tita.

Borec, podoficirji in oficirji vojnega okrevališča na Bledu

Pričetek gledališke sezone v Radečah

Preteklo nedeljo smo imeli v Radečah majhen, tih praznik: pričetek gledališke sezone kulturno-prosvetnega oddelka OF. Prvč so se nam predstavili naši marljivi prosvetni delavci z lepo uspejo igro Mateja Bora »Raztrganec«. Vrednoti navdse aktualne igre ne bom posebej ocenjeval, to so storili že drugi, zapisal bi le, da bi se tak h lepih iger z zdravno, kleno domačo besedo, z odličnim smislom za dramatičnjo, kjer je zaplet in dejanje že kar mojstrsko izvedeno z učnkovitim scenskim zaključkom, da bi si takih iger zlasti pri nas ne dežal želeli še in še.

Režija v rokah tov. Pešca je dala slutiti že v naprej, da bo prikaz vzlet z vsvo resnostjo in da bo s primerno voljo storjeno vse, kar je v danih priklah sploh mogoče. In res, vsa tri dejanja so stekla gladko preko desk, brez vsake nesreče tudi za one mlade igralce, ki so prvič okusili slast igranja. Brezhibno od granje vlog, odlična postava posameznih igralcev v večjih prizorih s primerno ml poudarki zaključujo dejanje, je bilo zaokroženo v lepo celoto, ki dela

skromnih priboljškov, ki si jih s svojo pridnostjo pridobi in jih daruje svoji vojski. To je največji dokaz ljubezni do naše vojske, dokaz nerazdružljive povezanosti naroda z vojsko, dokaz nerazdružljivega bratstva in edinstva narodov Jugoslavije, dokaz, da ni zastoj prelita kri naših tovarišev in da niso zastoj dali življenja naši najboljši sinovi.

Vsem našim materam in sestram širom naše domovine Jugoslavije sporočamo, naj ne bodo v skrbi zaradi nas, ker naši smo tu ljubezen in skrbi slovenskih mater in sestra, ki skrbijo za nas in nas ljubijo kakor nas ljubite ve same. Mladini in ženam jeseniškega okraja izrekamo našo najtoplejšo zahvalo za obisk in darove. Denar, ki ste nam ga poklonile, pa odstopamo v korist fonda za opustošene kraje. Vaša velika ljubezen utrjuje v nas zavest, da sta vojska in narod eno, da je naš skupni cilj svoboda in srečnejša bodočnost vseh narodov Jugoslavije pod vodstvom dragega maršala Tita.

Borec, podoficirji in oficirji vojnega okrevališča na Bledu

Obisk pri bosanskih sirotah

Slovenija je sprejela v svoje domove bosanske sirote padlih borec- nase najmlajše junake. 492 otrok je prišlo s prvim transportom. Vsak od teh otrok je bil priča pokolja v bosanskih vaseh, bil je priča strašnih ofenziv, vsak od njih je nešteto krat le za las odnesel življenje. Ta borba je napravila iz otrok zrele ljudi. Ti mali otroci so veliki junaki. O njih je maršal Tito dejal: »Ko grede odrasli v borbo, je to njihova dolžnost, ko pa stopajo v borbo otroci 10 — 14 let, je to več kot junastvo.«

Otroci so prisrčni, živahni, zgovorni in — skromni. Zvesto pazijo na svoje stvari. Morala sem se smejeti malemu Mustafu, ko je opomnil svojega tovariša, ki je polil nekaj juhe: Nemoj, znaš, da je bio rat. I sloven čki narod je naštradelo. Nikola je bil 4 leta partizan, čeprav mu je šele 13 let. Velik vpliv ima na svojo četo, ki šteje 180 otrok. Strumno ga pozdravljajo in mu zaupajo. Saj vodi vso organizacijo, pazi na red, čistočo, disciplino, na zdravje in na vzgojo

svoje čete. Mali Nikola ima neverjeten dar za organizacijo. »Drugarice, bit će sve u redu-naša deca su svjesni. In res je vse v redu. Tovarišica upravnicu zbirne baze, komisar, zdravnik in pomožno oboje strmiho in se čudijo: Ne, takih otrok ni pri nas!«

Poslušala sem zgodbe bosanskih otrok. V njih se vrste mučenja, pok

Z volitvami potrdimo, za kar smo se borili!

Današnja prva zapoved

Slovenci so postali mravlje in vsa naša domovina je kakor veliko mravljišče. Kar nas je zapustila mora okupacije, ljudje po zrtvovalno gradijo. Vse dela, vse se giblje in naše življenje je postalo živahno. Vse ljudske organizacije opravljajo ogromno delo. Slovenski narod se je na tej prekretnici stoletij našel na isti poti s svobodoljubnimi narodi sveta. Zdjaj, ko je dosegel svojo zmago, jo mora utrditi, tako da je ne bo več sile, ki bi mu jo mogla iztrgati.

To pa bo napravil z volitvami v Ustavodajno skupščino. Prvičkrat bo svobodno izbral svoje zastopnike, ki so ga skozi vihar te strahotne vojne povedli v zmago in ki ga bodo zvesto zastopali v njegovem najvišjem predstavništvu. Ponosni in junjski slovenski narod bo v družbi z ostalimi jugoslovanskimi narodi s temi volitvami posvetil spomin svojih neštivilnih žrtve za svobodo in zagotovil bodočim pokolenjem neoviran razvoj in kulturni napredek.

To je današnja glavna, neposredna in najvažnejša naloga: Vse naše organizacije, vsak gosameznik, ki se zaveda, da je živ ud slovenske skupnosti, tako veličastno izražene v enotnosti Osvobodilne fronte, mora zato posvetiti vse svoje napore, vse svoje misli volitvam, ki se nam naglo bližajo. Volimo za srečo in prosper budočih pokolenj slovenskega in jugoslovanskih narodov, seveda pa tudi za življenjsko srečo, za gospodarski in kulturni napredek našega rodu.

Najdejo pa se ljudje, ki pravijo:

»Kaj pa toliko pišete o volitvah? Saj bomo volili! Kaj nam je treba toliko teh predvolivnih mitingov in sestankov, saj vemo, kaj je naša dolžnost.«

Blagor tistim, ki res vedo. Vendar pa je iz takih besed razvidno, da tisti, ki jih govori, v večini primerov le ne ve tako natančno, za kako važno stvar gre. Volitev namreč, ki bodo 11. novembra, radi njihovega zgodovinskega pomena ne moremo primerjati z volitvami v prejšnji Jugoslaviji, kjer je ljudstvo šlo na volišče, pa se razmere zato niso nič izboljšale. Danes pa je položaj tako bistveno drugačen, da bi moral biti pravi slepec tisti, ki bi tega do dna ne doumel. Danes ima namreč ljudstvo oblast v svojih rokah in zdaj gre dobesedno za to, da jo v svojih rokah obdrži in še okrepi! In to je odvisno le od ljudstva in spet le od ljudstva. Velik greh bi napravil sleherni državljani, ki bi ne šel na volišče. S tem bi namreč pokazal, da ni vredni uživati velikih pridobitev osvobodilne borbe, da teh pridobitev ne ceni. Kdor bi se 11. novembra ne udeležil volitev, bi s tem stopil v vrste tistih, ki jih ščuva reakcija proti njemu samemu.

Tistim, ki pravijo, da preveč pišemo o volitvah, povemo torej tole: Mnogo pišemo o volitvah, pa vendar še premalo v primeri z njihovo važnostjo. Vsak torej, ki bere volitvena gesla Ljudske fronte pri tej volivni kampanji, naj se zamisli, kaj mu ta gesla govorijo! Primerja naj ta gesla s tistimi, ki so jih proglasili prejšnji jugoslovanski despoti, kadar so hoteli nagnati ljudstvo, naj odda svoje glasove zanje. Nihče, prav nihče zato ne more biti nezainteresiran na teh volitvah, naj pripada kateremukoli poklicu.

Zato moramo skrbeti in imeti za svojo prvo nalogo, kot današnja prva zapoved, da bodo šli vsi volivni upravičenci na volišča. Vse druge skrbi do 11. novembra odložimo in napravimo vse, da bo zmaga Ljudske fronte tako sijaj-

na, kot je bila sijajna njena zmaga, ko je organizirala izgon okupatorja iz naše dežele. Na volitvah dokažimo vsemu svetu, kako je slovenski narod enoten in da hoče živeti! Živeti pa hoče brez reakcionarnih varuhov in brez tistih narodu nikdar zvestih ljudi, ki bi danes hoteli, da bi ljudstvo ne šlo na volišče! Reakcionarji bi radi marsikaj zašepetali našim ljudem v uho, toda narod jih pozna in jih ne bo poslušal.

V najtežjih časih, ko je narodu grozilo uničenje, je gledal v Osvobodilni fronti znamenje svoje rešitve, izhod iz ognjene peči, kamor ga je bila pahnila zgodovina.

Kandidat pisatelj Miško Kranjec na volivnih zborovanjih v Prekmurju

V nedeljo 21. t. m. so bila v soboškem okraju predvolivna zborovanja, na katerih je govoril pisatelj Miško Kranjec, kandidat v Zvezno skupščino za soboški okraj. Zborovanja v Pertocih blizu avstrijske meje se je udeležilo okoli 150 ljudi, v Sv. Juriju pri Rogoševih pa okrog 600 ljudi. Kandidat tov. Kranjec v svojem govoru med drugim je dejal: »Danes je pri nas svoboda. To predvsem vi dobro čutite. N hče vas ne bo šil na volitve. Toda lahko vam rečem: Kdor bo volil, bo lahko poklical izvoljenega poslanca na odgovor, če bi bilo treba. Lahko bo sodil o njegovem delu. Kdor pa bo ostal doma, si bo sam vzela pravico soditi o njegovem delu. Kako pa naj sodi nekoga, ki ga ni volil? Ljudje so glasno odobraval njegove besede in so mu na koncu govora stavlili razna vprašanja o svojih težavah in so tudi predlagali, kako naj bi se to ali ono uredilo. Tretjemu predvolivnemu sestanku v Bodoncih je prisostvovalo 300 voliv-

ska krivda fašizma. Narod, čigar življenje je viselo na nitki, se je dvignil, ko ga je poklicala Osvobodilna fronta, korakal je za njo, trdno prepričan, da je ni težave, ki bi je z Osvobodilno fronto na čelu ne mogel prebiti. Naše ljudstvo ne more pozabiti, kaj mu je bila in kaj mu je Ljudska fronta, ki ga danes po prenehanju težav že vodi v bodočnost, ki si jo bo zgradil v popolni in neskaljeni svobodi.

Slovenski narod zaupa svoji Osvobodilni fronti, zato bo šel 11. novembra na volišče, kjer bo se enkrat povedal, kako in kaj misli ter udaril z roko ob mizo:

»Mi smo krvaveli, mi smo trpeli, naša bo tudi svoboda!«

Prva armada je doslej zbrala 2.000.000 dinarjev za volivni fond

Jugoslovanska armada se je odzvala vabilu Ljudske fronte Jugoslavije za monični zbiranjem prispevkov za volivni fond. Po vseh armadah, divizijah, brigadah, bataljonih in četah tekmujejo, kdo bo zbral več prispevkov.

Dopisnik »Borbe« iz Prve armade piše:

»Prva armada je do sedaj zbrala 2 milijona dinarjev. Toda pri tej vsoti se ne misli ustaviti! Borci in voditelji bodo med seboj še naprej zbirali prispevke za volivni fond Ljudske fronte Jugoslavije. Ko so prvič poslali vsoto 840.679 dinarjev, so napisali: »Pozneje pošljemo še!« In to pot so poslali še 1 milijon 0.62.719 dinarjev ter 160 rubljev.

Neštivilni zgledi nesebičnosti pri zbiranju prispevkov so vse zelo navdušili. Vsi so tekmovali od divizij pa do desetih, kdo bo več zbral in prispeval za volivni fond. Neke četa v Krajiški brigadi je zbrala 25.000 din, njen komandir Ilija Buijič je sam dal 4.300 dinarjev. Vso divizijo je pozval, naj tekmuje z njegovom-

četo. »Moja četa je vedno zmogovalec, pa tudi zdaj. Pozivam tovariše iz vse divizije, naj nas prekosijo,« je dejal. Njegova četa je zmagala in prejela lepo zastavico, na katero so kmetke mladinke napisale: »Zmagovalcu pri tekmovalju za volivni fond.« Neki borec iste brigade je dal sam 2000 din rekoč: »Če dam še toliko za našo Ljudsko fronto, ne bo nikdar preveč.« Borec Gošić pa je dal vso svojo plač — 350 dinarjev.

Takšni zgledi naših borcev, ki so svoj zadnji dinar dali za Ljudsko fronto, so zeto vplivali na vse, ki so prihajali v neposredni stik z našo vojsko. Nekega borca je obiskal oče prav tedaj, ko so najbolj živahno zbirali prispevke za volivni fond. Ko so mu pojasnili, za kaj gre, je dal sinu 1000 in rekoč: »Evo, sine, daj, daj, ni treba, da bi bil zadnji!« Dva kmeta, ki sta videla, kako vojak tekmujejo v nabiranju, sta tu sama priložila 210 din.

Tretja armada je skupaj zbrala 1.142.171 din. V tej četini se je odlikovala 12. divizija, ki je zbrala 346.298 din.

Velivna kampanja v novomeškem okrožju

21. oktobra se je vršilo volivno zborovanje v Bušinski vasi nad Metliko. Ko je bilo govora o takomenovani opoziciji in njenih namerah, so ljudje ogorčeno vzklizali. Živo so se zanimali za vprašanje Trsta, Koroške in Primorske. Ko je bilo govora o naši enotnosti, katero hmo posebno manifestirali na volitvah, so ljudje izjavljali: »Naši fantje niso zastoj padali! Nihče nas ne bo več vodil za nos, kakor je to bili po prejšnji svetovni vojni.« S sestanka so poslali čestitke predsedniku tov. Kidriču

k visokemu sovjetskemu odlikovanju, resolucijo pa izvršnemu odboru Ljudske fronte.

22. oktobra se je vršilo volivno zborovanje v Presladolu v krškem okraju. Ljudstvo se je posebno zanimalo za kandidata. Ko jim je govornik prikazal dosedanje delo kandidata ministra Hribarja, so ljudje izjavljali, da bodo takim kandidatom vedno izkazali svoje zaupanje. Zanimalo je ljudstvo tudi vprašanje Trsta, Koroške in Primorske. Ljudje so ostro obsojali delo reakcije, ki bi ponovno rada zapeljala naše ljudstvo v nesrečo. Izjavljali so, da se bodo vsi udeležili volitev.

Vojaki - borci bodo glasovali za Tita, za Ljudsko fronto

»Da, žaga je blagoslov našega kraja. Poleg mene preživlja nešteto revnih ljudi. Res je, da voda poplavlja dva travnika in eno njivo. Toda mar ne prinaša s seboj rodovitne zemlje. Iz zgodovine vemo, kako je Nil preplavaljval Egipt in je bila zemlja sila rodovitna, tako rodovitna, da je dala sedem rodovitnih let po vrsti.« Tako je razlagal Markič. Povabil je inženirja na kosilo ter ga predstavil ženi in hčerki. Zvečer se je inženir odpeljal.

Reka pa je tekla še naprej, kot je tekla prej. Le poslanca ni bilo več blizu. Potem je padla vlada in so bile druge volitve. To pot je kandidiral drug poslanec. Prisel je ljudstvu, da bo reguliral reko. Pa je ni. Voda je tekla, kot je tekla prej. Še vedno je poganjala žago in preplavljala kmetom njive.

Vse to je bilo v stari Jugoslaviji. Tudi pod Italijani in Nemci je tekla reka po starem. Toda fantje in močje iz vasi so odšli v partizane, dva sta postala celo komandanta in vas je bila enotna s partizani v borbi za svobodo. Morda je bilo z Markičem drugače, toda sam tega ni nikoli povedal.

Ko je prišla svoboda, so vaščani izvolili narodno osvobodilni odbor. Izvolili so ljudi, ki so bili pošteni in katerim so zaupali. »Zdaj nam pa regulirajte reko«, so naročili odboru na prvem zboru volivcev. Odbor je bil dober odbor ter je takoj napravil vse potrebno. Pisal je okrajnemu odboru, okrajni odbor je dal naprej okrajnemu odboru in že čez nekaj časa je vas prejela obvestilo, da bo prišel inženir, ki bo napravil nov načrt.

»He, pa naj kdo reče, da zdaj ni drugače«, so govorili kmetje.

Inženir se je pripeljal in vsa vas je bila ob reki, ko je meril in delal načrt. Potem je šel inženir k Markiču na kosilo in proti večeru se je odpeljal. Ljudje so čakali. Nazadnje, ko ni bilo nič, so vprašali, kaj in kako je z regulacijo reke. Prišel je odgovor, da je stari načrt popolnoma dober in da reke ni treba regulirati. Krajevni odbor se je pritožil, pisal je na več strani, toda vse je kazalo, da ne bo nič. Kmetje so obupali, postali so zagrenjeni in nekdo je celo dejal: »Prav tako je, kot je bilo v stari Jugoslaviji.«

Préd vrati za so volitve. No, s temi imajo vaščani slabe izkušnje. Voda, ki je še vedno preplavljala njive, jim je vzela vse veselje. Toda vedeli so, da gre danes za velike stvari in so prišli vsi na sestanke. Sedeli pa so mračno in odbijajoče v šoli; poslušali so kandidata, kimali z glavo, na koncu so se zavpili: »živjo!«. Toda kaj več ni znil nihče.

Kandidat pa je bil dolgo časa v partizanih in je bil tudi sam kmet povrh. Tako je hitro opazil, da nekaj ni v redu ter je sam pričel spraševati.

»Kakšen pa je vaš narodno osvobodilni odbor?«

»Dobro«, so prikimali vaščani.

»Kako pa je urejena pri vas prehrana, ste zadovoljni?«

»Smo«, so spet pritrtili vaščani. Nič več. Kandidat pa je drezal toliko časa, da je prišlo vse na dan. Da voda še zmeraj preplavlja travnike in njive ter da žaga še vedno posmehljivo ropoče ob njej.

V Šenkovem Turnu bodo vsi volili

V sredo zvečer je bilo v Šenkovem Turnu veliko zborovanje, katerega se je dostej udeležilo največje število volivcev v Kamniškem okrožju. Na sestanku sta govorila kandidat za okraj Kamnik tov. Bohinj Andrej, član Okrožnega odbora OF in namestnik tov. Šturm Anton, tajnik kovnarjev za Slovenijo. Sestanek je potekel zelo živahno. Govornika sta prikazala današnji politični položaj znanj in doma in še posebej zgodovinski pomen volitev, ki bodo 11. novembra.

V razgovorih so se vaščani predvsem zanimali za reševanje gospodarskih težav. Ko pa so primerjali naše, lahko rečemo urejene razmere s težimi razmerami v Bosni in drugih krajih, so uvideli, da je naše gospodarstvo na najboljši poti obnove in razvoja. O enotnosti in skupnosti pri delu, ki je potrebna, so dali najlepší primer sami, saj so v najkraj-

šem času obnovili sikoraj popolnoma porušeno šolo.

Zavest skupnosti in ljubezen do tistih, ki so v osvobodilni borbi največ žrtvovali, so pokazal s tem, da bodo vseli v oskrbo 40 bosanskih otrok. Tako je malj kraj pokazal, da se pod raskovo gorenjsko skorjo skriva dobro in ljubeče srce. Tov. Janežič ki ma devet otrok, je dejal: »Če jih je devet, bo imel dovolj tudi desetice, in je vzel bosnako siroto za svojo, kakšno nasprotnstvo Orlove mame, ki ima največji grunt, pa ne more vzeti nikogar, kljub temu, da je edini sin ostal nekje v nemški vojski.

Tudi v Osvobodilno fronto so se vsi vpisali. V Šenkovem Turnu so vseskozi živeli s partizani v težkih in veselih časih. Vedo da bodo z volitvami potrdili to, za kar so trpeli in žrtvovali. Zato so objubili, da bodo šli vsi na volišče.

Naši kandidati

IVAN NOVAK — OČKA

je po poklicu čevljar in je bil rojen 15. aprila 1895 v Tacnu pod Šmarno goro. V stari Jugoslaviji je sodeloval v ljudski fronti in v delavsko — kmečkem gibanju. Bil je odločen borec za koristi delovnega ljudstva in

neustrašen aktivist za zmago napredka. Zato je bil v stari Jugoslaviji preganjan in zaprt v Medjuročju in Invančiji v Srbiji. Za časa okupacije je bil med prvimi ilegalci — delavci Osvobodilnega gibanja. V maju 1941 ga je vodstvo OF na Notranjsko, kjer je postavljati temelje organizacij Osvobodilne fronte. Bil je okrajni sekretar do konca leta. Od tu je šel v Belo krajino, kjer je vršil posle okrajnega sekretarja, do marca 1944 do sept. 1944 pa v novomeškem okrožju. Do osvoboditve je deloval v različnih odgovornih funkcijah na Gorenjskem in Primorskem. Kot neustrašen in do kraja predan borec za koristi delovnega ljudstva, je bil izvoljen v SNOS in v AVNOJ. Danes je predsednik Okraj NOO Ljubljana in sekretar Okraj OF Ljubljana in kandidira na Fsti federalne Slovenije kot kandidat za Dom narodov.

PODPOL. MIRKO ZLATNER

je študent, rojen 2. febr. 1920 v Ljubljani. V bivši Jugoslaviji je sodeloval v ljudskih mladinskih organizacijah; v Skov. klubu in v čevljarški kulturni organizaciji. Takoj po okupaciji je sodeloval pri organizaciji OF

in kot organizator Centralne tehniške. Njegovo delo je bilo postavitev in ostribovanje zvez in kanalov preko okupatorskih žic in mej po vseh predelih Slovenije. Posiljanje vojskega materiala za Ljubljane partizanski edincem v Sloveniji je njegova glavna zasluga. Dalje je sodeloval pri izgradnji skrivnih zaklonišč v ljubljanski okolici in Dolomitih. Pri prehodu čez blok na Brezovici je bil aretiran in interniran v Italiji. Teško zasluševanje je prestal junjsko, kakor je zahteval položaj slovenskega delovnega ljudstva. Februarja 1943 je pobegnil z belgijske vojašnice, po polono Italije pa je vstopil v partizansko vojsko. Tam je bil borec, politični delavec, polit komisar bataljona, brigade, divizije. Sodeloval je pri pohodu XXX. Divizije v Benečijo ter pri ofenzivi te divizije 1. 1944. V Pavski dolini in na Pivki. Za svoje zasluge je bil odlikovan z redom hrabrosti in je napredoval v čin podpolkovnika. Je namestnik kandidata v dom narodov.

Velik praznik XX XI. divizije

XXXI. divizija, rojena na svetih in zvestih tleh naše Primorske, je 20. oktobra slavila svoj veliki praznik: dveletnico obstoja. Že na dan pred tem lepim praznikom je vlada v garniziji svečano razpoloževalo, mladinke, ki so z največjo ljubeznjo spletle več kilometrov dolge vence, so izročile borcem XXXI. divizije, kateri so z njimi in s pomočjo doletenjskih pionirjev opletli visoke mlaje, okrasili most in glavni trg tako, da ni zastoj izpregovoril osemdesetletni domačin: »Še nikoli ni bil naš kraj tako okrašen in še nikoli ni bil noben vojak tako ljubljen od nas!«

Zakaj ni bil tako ljubljen. So Dolenci povedali na večer pred praznikom, ko so se zbrali skupaj z vojniki na glavnem trgu, da pričakajo Primorce, ki so sporočili, da pridejo skupno s svojimi snovi in brat praznovat in se poveseiti. Okoli tri sto naših najljubših je prišlo in prva beseda, ki je zadonela iz vlaka, v katerem so se pripeljali, je bila: »XXXI. divizija nazaj v Trst!«

Drugi dan popoldne je bil na prostoru, ki je še pred kratkim služil nacistom in švabobrancom za njihovo »storiljo«, postrojen odred XXXI. divizije. Strunni, zdravi in hrabri vojniki te divizije so v družbi številnih Novomeščanov in okolčanov pričakali komandanta divizije, ki je raporiral komandantu artiljerije generalmajorju Karlu Levičniku, ki je ves zadovoljen pozdravil radostne fante: »Smrt fašizmu!« — »Svoboda narodu!« je odjeknilo daleč tja proti goricam. Po raportu je na tribunah, kjer so se zbrali vojaški in civilni predstavniki, prvi pozdravil borec XXXI. divizije njihov komandant polkovnik tov. Klanjšek Jože — Vasja, za njim so govorili: generalmajor tov. Levničar Karel, šef političnega oddelka armije podpolkovnik tovariš Popovič Voja, minister za zdravje tov. dr. Ahčin, v imenu italijanske-slovenske protifašistične unije tov. Perovski Franc, v imenu okrožja pa tov. Pavšič Jože. Govornike so neprestano prekinjali: navduše-

Naše geslo

»Naše geslo je: delo, delo in zopet delo...« Tako je povedala v svojem govoru mladinka na nedeljski kulturni prireditvi, ki jo je priredila ZMS iz Starega trga. Človek se je nehoti vprašal, ali so vse te besede tudi živa resnica, ali niso zgolj puhe fraze, ki so izgovorjene, pa kmalu pozabljene. Toda, če si se ozri po obnovljenem Domu ljudske prosvete, si že na prvi pogled opazi sledove prihodnjega: dvorana je vsa prenovljena in okrašena, na odru kulise, ki jih prej ni bilo, okna popravljena, prijetno se razliva svetloba električne luči. In vse to je napravila mladina iz ene same majhne vasice!

Ves teden se je slišalo v domu razbijanje, kladiva so tolkla in nabijala, ves teden so popravljali in čistili. Mladina iz Markovca je čakala na povabilo, ki pa ni hotelo priti z nobene strani. To pot so se odrezali Starotržani. Sami so delali in sami prevzeli stroške za popravilo doma. Svoje delo, ki je trajalo ves teden, so zaključili s kulturno prireditvijo,

na kateri so prav tako sami nastopili. Odrezali so se dober in zeli vse priznanje gledalcev.

In spet se v nas porajja misel: če je zmogla to mladina iz ene same vasi, kaj bi šele zmogla mladina iz vse Notranjske, iz vse Slovenije ali iz vse Jugoslavije? Odgovor ni težak. S pomočjo vse mladine Jugoslavije bodo na razvalinah porušeni domov vstali novi domovi, polni sonca in mladega življenja, na naših oknih bo spet cvetel nagej in kipej rožmarin.

Ni prenovljen samo bivši Sokolski dom v Starem trgu, tudi Sokolski dom v Cerkljici je dobil novo ime: »Dom ljudske prosvete«. Vsi kulture in prosvetni domovi se obnavljajo, nov rod bo rasel in se dvigal v teh domovih. Zdrav in krepak bo ta rod, ki bo znal ljubovati vsem viharjem, ki bo znal ljubiti svojo domovino.

Novo življenje vstaja z novimi domovi in mi vsi postajamo novi. Odvzrmo vse tisto staro, ki nas je kot morna tiščalo k tom in vase zaklepalo, namesto sovraštva bomo sejali ljubezen in slogo in naša domovina bo močna in lepa kot še ni bila nikoli.

Markiča.

Zgodba o reki in žagi, in o ljudski oblasti

Vas je lepa in prijazna, ljudje so dobri in pošteni, tako da bi bilo vse v redu, če bi ne bilo reke, ki teče tam skozi. Sicer je poganjala voda žago posestnika Markiča, na žagi so se kopicili skladi desk in Markič je spravjal lepe denarje. Toda voda je delala tudi druge stvari, ki niso prinašale denarja in so nasprotno spravljale vaščane v obup. Poplavljal je njive in travnike. Jeseni in spomladi, kadar je narasla, se je usedala in uničevala setev.

Tako je bilo leto za letom, dokler niso nekoč vaščani sklenili (bilo je še v stari Jugoslaviji), da bodo spremenili tok reke ter jo obdali z nasipi, tako da jim ne bo zamakala njiv in travnikov. Po novem načrtu reka ne bi več tekla ob žagi. In ker so bile prav takrat pred vrste volitve, so prišli za to poslanca, ki je kandidiral v tistem kraju. No, bodoči poslanec je stvar takoj razumel: »Jasno, predragi volivci! Reka vam zamaka njive, to se pravi, vam dela škodo. Mi pa smo izvoljeni zato, da delamo ljudstvu dobro. Regulirali bomo reko!« Poslanec je obljubil in ljudstvo ga je izvolilo. Res se je kmalu nato pripeljal v vas inženir. Ustavil se je pri Markiču ogledal si je žago, ki je veselo ropotala ob vodi, pohvalil je kupa lesa ter čestital Markiču, dobremu gospodarju.

»Da, žaga je blagoslov našega kraja. Poleg mene preživlja nešteto revnih ljudi. Res je, da voda poplavlja dva travnika in eno njivo. Toda mar ne prinaša s seboj rodovitne zemlje. Iz zgodovine vemo, kako je Nil preplavaljval Egipt in je bila zemlja sila rodovitna, tako rodovitna, da je dala sedem rodovitnih let po vrsti.« Tako je razlagal Markič. Povabil je inženirja na kosilo ter ga predstavil ženi in hčerki. Zvečer se je inženir odpeljal.

Reka pa je tekla še naprej, kot je tekla prej. Le poslanca ni bilo več blizu. Potem je padla vlada in so bile druge volitve. To pot je kandidiral drug poslanec. Prisel je ljudstvu, da bo reguliral reko. Pa je ni. Voda je tekla, kot je tekla prej. Še vedno je poganjala žago in preplavljala kmetom njive.

Vse to je bilo v stari Jugoslaviji. Tudi pod Italijani in Nemci je tekla reka po starem. Toda fantje in močje iz vasi so odšli v partizane, dva sta postala celo komandanta in vas je bila enotna s partizani v borbi za svobodo. Morda je bilo z Markičem drugače, toda sam tega ni nikoli povedal.

Ko je prišla svoboda, so vaščani izvolili narodno osvobodilni odbor. Izvolili so ljudi, ki so bili pošteni in katerim so zaupali. »Zdaj nam pa regulirajte reko«, so naročili odboru na prvem zboru volivcev. Odbor je bil dober odbor ter je takoj napravil vse potrebno. Pisal je okrajnemu odboru, okrajni odbor je dal naprej okrajnemu odboru in že čez nekaj časa je vas prejela obvestilo, da bo prišel inženir, ki bo napravil nov načrt.

»Tako je, kot je bilo prej«, so se nazadnje oglašili zagrenjeni nekateri. »Oblast je prav taka, kot je bila včasih.«

Sedaj pa je kandidat povedal nekaj, kar je ljudem zaprlo sapo: »Poglejte, je dejal. Vi gledate novo državo samo skozi tako vodo, ki vam škoduje. Ne pomislite pa na toliko velikih stvari, ki jih je treba danes urediti. Čez oblast zavabljate. Prav zdaj vas pa vprašam, kdo pa je v tej vasi oblast, tovariši?«

Vaščani so se spogledali; nekateri so ošinihli z očmi odbor, nekateri Markiča, nazadnje pa je mladinka le boječe pripomnila, da so prav za prav oblast oni sami.

No, vidite. Vi sami ste prava in edina oblast v tem kraju. Vi sami si urejate vaše življenje. Zavabljate čez oblast. Jaz pa pravim, kakšna oblast pa ste, če ne znate sami urediti stvari z reko. Če to škoduje vaši skupnosti, jo boste izpeljali drugam, pa konec!«

Vaščani so se spet spogledali. Nato so se jim zjasnili obrazi. »Tako je, mi smo oblast in mi bomo preložili reko!«

Čez nekaj dni so vaščani pričeli z delom. Vsa vas (razen Markiča) je kopala novo strugo, ki bo tako globoka, da voda ne bo več udarjala čez bregove. Večkrat pride v vas tudi kandidat. Pa ne gre na kosilo k Markiču gre med kmete, ki regulirajo reko. Prav za prav ta kandidat ljudstvu ni še ničesar obljubil. Toda prav gotovo bo izvoljen.

Moskva zahteva temeljito okrnitev nemške težke industrije

Moskva, 24. okt. Komentator moskovskega radia je danes izjavil, da je treba temeljito okrniti nemško težko industrijo, če želimo preprečiti ponovno nevarnost nemškega napada in tretjo svetovno vojno, ki bi jo sicer Nemčija lahko začela. Odgovorjal je na izjavo, ki jo pripisujejo »odličnim javnim osebnostim v Združenih državah«. Komentator je dejal: »Zdi se, da nekateri ljudje v Združenih državah, ki jih žene sebično koristljivost za večjimi dobički ali političnim nadzorom nad nekaterimi deli Evrope, nameravajo zavreči važne odstavke potsdamskih določb.

Ti gospodje si ne delajo preveč skrbi zaradi bodočega sodelovanja Združenih držav s Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo. London, 24. okt. George Johnson, član komisije za vojne reparacije Združenih držav in predsednik chairske družbe za izdelavo strojev, ki se je pravkar vrnil z inspekcijskega potovanja po Nemčiji v Združene države, je dejal: »Kljub bombardiranju ima Nemčija verjetno mnogo več dobrih in novih strojev v razmerju z njenim prebivalstvom, proizvodnjo in obsegom njenih tovam kakor Združene države.

Angleško-ameriška finančna pogajanja na mrtvi točki

London, 24. okt. Anglo-ameriška finančna pogajanja, ki so se pričela pred 6 tedni in se stalno zatikajo, so na mrtvi točki. Po izjavi lorda Halifaxa, poslanika Velike Britanije v Ameriki in glavnega britanskega delegata, »se bodo, če bo šlo tako dalje, prekinita, ker ne vodijo k nikakernemu cilju. Obe odposlanstvi imata tajne sestanke, toda vkljub temu ni bil dosežen noben sporazum. Minister William Clayton je zaradi tega opustil svoje potovanje v Ottawa, kamor bi bil moral spremljati ameriško odposlanstvo na konferenco organizacije

za prehrano in poljedelstvo. Kakor smo izvedeli, je prišlo do zastoj zaradi nesporazuma o načinu odplačevanja in obrestovanju dolga kakor tudi zaradi različnih mnenj o trgovinski in carinski politiki obeh dežel. Američani so v zadnjem predlogu znatno zmanjšali znesek posojila in zvišali obrestno mero z zahtevo, naj se ukine trgovinski sporazum, ki velja za trgovino znotraj britanske skupnosti narodov. Angleško odposlanstvo smatra, da so ameriške zahteve mnogo večje, kakor so si zamišljali, in da so za Angleže nesprejemljive.

Škof metodistične cerkve za prekinitve odnosov Združenih držav s Španijo

Newyork, 24. okt. (Tass) Škof metodistične cerkve v Bostonu in predsednik »Ameriškega španskega osvobodilnega odbora« Hartman je izjavil tisku, da je poslal odbor predsedniku Trumanu pismo, v kateri zahteva takojšnjo in popolno prekinitve odnosov ZDA s Francosko Španijo.

zapljenjo španske fonde v ZDA in naj prekinejo odnose s Francosko. Odbor smatra, da je napočil skrajni čas za ukrepe proti »vladi Francoske nacistične falange«. Poudarjajo, da je miroljubna politika paktiranja s fašizmom povzročila že mnogo zla, izjavlja: »Trditve, da predstavlja vsaka fašistična vlada imperialistično ograjeno naše narodne varnosti, je od dne do dne pravilnejša. Španija je fašistična država. Prekinitve diplomatskih stikov s Francosko vlado bi povzročila polom vseh Francovih poizkusov, da bi nadomestil sedanjo vlado v Španiji z monarhijo pod nadzorstvom falange. Odbor zahteva hvaležnost nasproti Špancem, ki se bore proti Francu kot skupina oboroženih sil združenih narodov. Med vso vojno so Španci sodelovali z zaveznički s tem, da so uničevali v Španiji vlake, ki so prevažali v Nemčijo vojni material. Odbor tudi zahteva, da naj zunanje ministrstvo prepove preganjanje protifašistov v Španiji ter odredi osvobodilne protifašistične borbe Alvarez in Zapiraina, ki so ju aretirale Francove oblasti.

Albansko delavstvo za ljudsko fronto

Tirana, 24. okt. List »Puna«, organ zveze albanskih sindikatov piše v zvezi s prihodnjimi volitvami med drugim: Albanski delavski razred bo volil kandidata Ljudske fronte. Prvič v zgodovini Albanije bodo Albanci volili svobodno po svoji lastni želji, ne da bi se izogibali volitev, brez grožnje in to po zaslugi demokratične vlade, ki jim je z zakonom zagotovila volilno pravico. »Puna« nato primerja nekdanji način volitev s prihodnjimi volitvami in pravi: Za časa fevdalnega režima bivšega kralja Zogu-a delavski razred ni smel sodelovati na volitvah. Na teh volitvah bo delavski razred obsojil prejšnje protifašistične režime, izrazil bo svojo željo po boljšem življenju, miru, svobodi in demokraciji. Naša demokratična oblast si bo prizadevala, da odstrani brezposelnost. Naša vlada bo znatno zboljšala gospod

položaj naših delavcev. Danes ima albanski delavec vse možnosti za kulturni, prosvetni, politični in tehnični napredek. Albanski delavci gledajo v vladi branilca svojih pravic. Quisling ustreljen London, 24. okt. Norveško veleposlanstvo v Londonu je davi prejelo iz Oslo naslednje brzojavke: »Dne 13. oktobra je najvišje sodišče obsodilo Quislinga na smrt. Niti najvišje sodišče, niti državni pravnik nista priporočila pomilostitve. Quisling je poslan kralju poslancu, v kateri se enkrat zatiruje svojo nedolžnost, toda izjavlja, da ne bo prošil za pomilostitev. Včeraj je kralj na vladni seji zavrnil prošnjo in ukazal, naj se smrtna obsodba izvrši. Danes jutraj ob 2.40 uri je bil Quisling ustreljen.

FILMSKO PODJETJE D.F.J. — DIREKCIJA ZA SLOVENJO predvaja najboljši dokumentarni film svetovne proizvodnje »BERLIN« PREMIERA V KINU »UNION« DANES OB 21. URI

FILMSKO PODJETJE D.F.J. — DIREKCIJA ZA SLOVENJO predvaja najboljši dokumentarni film svetovne proizvodnje »BERLIN« PREMIERA V KINU »UNION« DANES OB 21. URI

Zmaga človeka Predavanje Ilje Erenburga na Kolarčevi univerzi v Beogradu

Sedaj nas vse, vse človeštvo vzemirja oni novi dan, čigar povojna zora je napočila. V teh mesecih se niso jasni mnogi obrisi in da bi se razumela bodočnost, je potrebno, da pogledamo nazaj. Slab spomin je malenkostno čustvo, vredno obsodbe, toda spomin na zlo je vreden pohvale. Potrebno je, da pomnimo ono, kar je bilo, da se ne bi ponovilo. Seveda je lažje pozabiti, ker je težak spomin na žalostno in strašno. Če pa želimo, da se ne bo ponovilo leto 1941, da bodoči rodovi ne bodo spoznali tega, kar smo mi preživeli, moramo pomniti nesrečo, ki je minila. Prav zato vas želim še enkrat spomniti na strašno prirodo fašizma. Spominjam se vročega avgustovega dneva, ko je nedaleč od mene eksplodirala prva nemška bomba. To je bilo v avgustu 1. 1936 v Madridu. Kmalu potem sem imel zadostojenje, da so razgovarjali s prvim ujetim Nemcem — letalcom. Od tedaj mi je bila usoda taka, da sem bil devet let v njihovi neposredni bližini. Včasih so bili poleg mene, včasih nad menoj, toda nikdar daleč. Videl sem jih na krvavih manevrih v Španiji, videl sem jih kot zmagovalce in osvajalce, ko so vkorakali v Pariz,

videl sem jih pri njih doma, ko so slavili zmago v Berlinu. Videl sem jih pri nas, osabne 1. 1941, domišljave 1. 1942, vzemirjene 1. 1943, porazene 1. 1944 in prestrašene 1. 1945. Videl sem jih ponovno v Nemčiji, ko je tjakaj vkorakala Rdeča armada, videl sem njihove znanstvenike, njihove pesnike, njihove rablje, njihove roparje, njihove žene; na žalost sem spoznal ta svet. Vprašujem se sedaj popolnoma nepristransko, ali nisem morda česa prezrl prevzet od žara bitk. Ali ni bilo nekaj za to strašno armado, ki je zalila vsa Evropa s krvjo. Ni treba govoriti o nesreči, ki so jo prinesli svetu. Če sta dve deželi, ki kričita o tem ob vsakem koraku, ki priteje to ruska dežela in dežela Jugoslavije. Od Kavkaza do Normandije so razvaline. V čigavem imenu? Nekoliko pred vojno sem prisostvoval predavanju nekoga nemškega profesorja. Govoril je s prekrasno katedro. Oni znajo izdelati vse, tako katedre kakor dušegube. Ta Nemec, o katerem sedaj govorim, je bil kreten. Nočem reči, da so vsi fašisti bedaki. Žal ni tako. Med njimi so seveda tudi pametni in bedaki. Toda oni profesor, o katerem govorim, je bil idiot. Jaz ga s tem nočem obklevetati, temveč samo definiram njegove umske sposobnosti. Govoril je o premoči nemškega tipa nad slovenskim in latinskim. Navajal je številke, statistiko in obseg lobanj z ene strani v Schleswigu, a z druge strani v Avignonu in v Ljubljani. Zakaj si je izbral Ljubljano in Avignon, ne vem. Sklepal je, da so šlezviške lobanje najbolj oddaljene od lobanj človeku sličnih opic, a druge lobanje so bližje človeku sličnim opicam. Sklepal je popolnoma razumljivo, da pripada bodoča hegemonija Nemcem in občinstvo je to odobravalo. Nikomur ni prišlo na misel, da je ta sam sebe pobijal, ker je imel šlezviške lobanje in je bil bedak. To se pravi, da je imel lobanjo, toda v njej ni bilo ničesar. Torej v imenu tega mita o višji ras si bile prelite reke krvi. Znano vam je, da je kri rase prav tak mit, kakor je tudi modra kri razreda, toda prav zato se oni borili in uničevali vse. Pravijo, da so bili nosilci kulture. Hočem vam povedati tole: V vzhodni Prusiji sem imel šoferja, zelo dobrega mladčenka, ki se je zelo zanimal za književnost. Hodil je v zapuščene hiše in mi klical: »Tovariš Erenburg, sem kaj, da boste videli, koliko je tu knjig?« Do knjig je imel velike spoštovanje. Neveča je bila v tem, ker ni poznal latinske abecede. Pregledoval sem knjige in čital: »Mijn Kampf«, »Jubilni album Himmlerja«, »Knjiga o rasni higijeni,

Uradni rezultati volitev v Franciji

Pariz, 24. okt. Ministrstvo za notranje zadeve je izdalo statistiko, iz katere je razvidno, da je volilo skupno 19.125.876 oseb. Komunisti so dobili v celoti 5.044.121, socialisti 4.761.678 glasov, narodno republikancko gibanje 4.580.228 glasov, radikalni 1.115.382 glasova. Te številke so lahko po zaključku dela okrožnih volilnih komisij nekoliko izpremenene.

15. spisek vojnih zločincev

London, 24. okt. Danes je komisija Združenih narodov za ugotavljanje vojnih zločinov uradno izdala petnajsti spisek vojnih zločincev. Na spisku je 465 Bolgarov in Italijanov, proti katerim so vložile obtožnico Jugoslavija, Francija in Anglija. Spisek je tajen. Izročil ga bodo nemudoma v roke različnih vojaških oblasti na celini in drugod, tako da bodo mogli vse, ki so na spisku, aretirati in pripreti.

Tass demantira

Moskva, 24. okt. (Tass). Londonški listi »News Chronicle« in »Daily Mail« in nekateri drugi so objavili poročilo ameriške agencije Associated Press, češ, da se vršijo veliki manevri vojsk v Bolgariji in Turčiji. Tass je pooblaščen, da zanika to vest kot popolnoma neosnovano izmišljotino.

Peronove zveze s Hitlerjevci

Newyork, 24. okt. Associated Press prinosa izjavo izdajatelja demokratičnega lista »La Critica«, da je odpoval Peron v provinco Čubut (Patagonija) zaradi pogajanj s Hitlerjevimi voditelji, ki imajo tam ogromne kompleksne zemljišča. Peron se namerava z njimi posvetovati in izvedeti za uspehe, ki so doseženi v proizvodnji tajnega orožja.

Zmanjšanje ameriške prekomorske armade

Washington, 24. okt. Vojno ministrstvo je objavilo, da bodo ameriške prekomorske armade zmanjšane do prihodnjega julija na 870.000 mož. V tem so vsište zasedbeni sile na Japonskem in v Nemčiji. Razdeljene bodo takole: Tihomorsko področje 400.000, Evropa in sredozemsko področje 370.000, Panamski prekop, območje Aljasko in druga področja 100.000 mož.

Anglo-ameriški trgovinski razgovori

Washington, 24. okt. Britanski veleposlanik lord Halifax je potem, ko je trikrat v sedmih dneh obiskal državnega tajnika Byrnesa, dejal zastopnikom tiska, da »uspešen zaključek razgovorov se ni zamajen« in da se ne sme podcenjevati težav, na katere so naleteli.

Uradniki britanskega zastopstva so izjavili, da je neuspeh razgovorov mogoče, če ne celo zelo verjeten.

Poudarilo so, da imajo Britanci pripravljene nadomestne načrte, s katerimi bodo mogli nemudoma razpolagati. Tukajšnji uradni krogi pravijo, da je ameriško zastopstvo pri razgovorih, ki so bili med Halifaxom in Keynesom, znižalo prvotno posojilo, ki so ga ponudili Veliki Britaniji, iz 5 milijard na 3 do 4 milijarde dolarjev. Zdi se, da so Američani vzporedno z novim predlogom tudi namignili, da bi se zvišala obrestna mera za posojilo.

Stavke v Angliji se širijo

London, 24. okt. Velike stavke pristanških delavcev, ki so izbruhnile pred tremi tedni, se širijo v vseh primorskih področjih. Sedaj stavka na področju Londona 14.000 delavcev, a v vsej deželi 50.000. Iz notranjosti prihajajo vesti, da so zavzeli stavkaši mnogo oddaljene stališče. Predstavniki stavkašev so dospeli iz vseh krajev v London, da bi se s predstavniki londonskih delavcev pogovorili o pogojih, pod katerimi bi bili delavci pripravljeni pričeti z delom. Stavkaši so sicer niti, da bodo pri poslancih svojih okrožij protestirali, ker vlada uporablja vojske za iztovarjanje ladij in na ta način poskuša zadušiti stavke.

Kje se skriva madžarska reakcija

Budimpešta, 24. okt. List »Sabad So« piše z ozirom na objavljene rezultate volitev v Budimpešti med drugim naslednje: Jasno je, da v Budimpešti niso dobile večine malo-poseselniške množice, stranke malih posestnikov, temveč reakcionarni sloj meščanstva. Bodimo odkriti: peštanski meščani niso dali svojih glasov za politiko Zoltana Tildija, temveč za tisto reakcionarno strujo, ki ima v onem delu stranke malih posestnikov gospodujočo položaj.

Kdo more verjeti, da se stanovančiki v Budimu navdušujejo za male posestnike? Takšen rezultat zmaga niso omogočili člani stranke malih posestnikov v Budimpešti, temveč tisoči drugih oseb. Za listo stranke malih posestnikov so glasovali reakcionarni podfašisti in člani fašistične organizacije (puščasti križ), uradniki, ki so služili prejšnjim režimom in katerih delo ni bilo pravilno, advokati, ki dobro služijo, veleposlaniki, ki so izgubili svoja posestva in se sedaj bavijo s črno borzo.

Komunisti, socialisti in mali posestniki za skupno listo

Budimpešta, 24. okt. Komunistična socialno demokratična stranka in stranka malih posestnikov se pogajajo za skupen nastop na skupni listi strank v okviru narodno neodvisne fronte.

»Sabad Nep« zahteva zboljšanje položaja delavcev

Budimpešta, 24. okt. »Sabad Nep« piše glede na to, da so delavci v nekaterih podjetjih ustavili delo, da delavci ponovno pričeli delati na posredovanju predstavnikov komunistične stranke in delavskih sindikatov. Če ne bodo izdani ukrepi za zboljšanje gnetnega položaja delavcev, potem ni šile, ki bi mogla preprečiti nezadovoljstvo in ogroženost delavstva — je rečeno v članku.

Samo zvišanje plač ne bo rešilo problema oskrbovanja Budimpešte, katere položaj je katastrofalen, ker je vprašanje, ali je za denar mogoče kupiti hrano.

V članku je nadalje rečeno: Treba je nekaj storiti, da se prepreči katastrofa. Zato mora skrbeti vlada, in prvi vrsti ministrski predsednik Bela Miklosz. Kaj dela Bela Miklosz? V čem je njegovo delo v vladi? Kdor danes ne skrbi za oskrbo, ta ne vodi vladnega dela. Oskrba ni danes vprašanje resora. Čas je, da gospod predsednik to spozna. Komunistična stranka Madžarske zahteva, da ministrski predsednik takoj skliče izredno sejo ministrskega sveta za reševanje problema oskrbovanja.

V članku se nato poroča, da je v notranjosti dežele naraslo nezadovoljstvo delavstva in da so železniški delavci v Geru, Sopronju, Debrečinu in Miklosku zahtevali od sindikatov, da jim dovolijo stavkati. Sindikatom se je posročilo prepričati delavce, da stāvka danes ne služi interesom delavstva, temveč da je treba storiti druge korake za zboljšanje njihovih pogojev.

Madžarski delavci pri predsedniku vlade

Budimpešta, 24. okt. Delavsko odposlanstvo, sestavljeno iz 200 članov, je pod vodstvom budimpeštanskega župana posetilo ministrskega predsednika Bela Miklosza. V odposlanstvu so bila zastopana vsa velika podjetja iz Budimpešte in okolice. Tretjino odposlanstva so tvorile žene.

Mestni župan je pojasnil v imenu delavskega odposlanstva ministrskemu predsedniku težko vprašanje prehrane delavcev v Budimpešti, ki g ministrskemu predsedniku ni bilo znano. Načelnik odposlanstva je tudi izrazil željo, da bi se sklicala izredna seja ministrskega sveta, ki naj bi pretresla vprašanje prehrane v Budimpešti. Župan je poudaril v imenu sindikalnega sveta, da je tudi položaj delavcev v drugih industrijskih središčih sličen in da madžarski delavci zahtevajo, naj se tisto malo, s čemer razpolagajo, pravično razdeli.

Rdeča armada vrnila Madžarski vse železnice

Budimpešta, 24. okt. Rdeča armada je vrnila vse železnice na Madžar-

BELEŽNICA

KOLENDAR Petek, 23. oktobra: Evarist, Demetrij. DEŽURNE LEKARNE Danes: Leikarna Sušnik, Marija trg 5, lekarna Gartus, Mosta, Zaloška cesta 47.

Narodni gledališče

Drama 23. oktobra petek ob 20. uri: Konec; 27. oktobra sobota ob 20. uri: Knez Igor. Sindikalna gledališka sobota.

Kinematografi

Kino Union: Sovjetski film »NE-UMRLJIVI CAROVNIKI«. Ob 17. in 19. Ob 21. ura premiera znamenitih dokumentarnih filmov »BERLIN« in »SAN FRANCISKO«, tednik. Kino Matice: Dokumentarna filma »ORELSKA BITKA« in »FOR-RAZ NEMCEV PRED MOSKVO«. Ob 16., 19. in 21. uri. Kino Sloga: Sovjetski film »NE-UMRLJIVI CAROVNIKI«, tednik. Ob 16., 18. in 20. uri.

Kratke vesti

Razstava zaplenjenega orožja v Moskvi. Sovjetsko ljudstvo kaže veliko zanimanje za moskovsko razstavo raznih vrst orožja, ki je bilo zaplenjeno od Nemcev. Razstavo je posejelo že preko pet in pol milijona ljudi. Sedaj je dopolnjena z materialom, ki prikazuje celotno vojno opremo fašistične vojske, proti kateri se je borila Rdeča armada. Med najnovejšimi primerki so veliki topovi, ki so bili zaplenjeni v borbah za Berlin, Dunaj, Königsberg in Budimpešto. Topovi, minometali in pešadijsko orožje fašistične vojske nosijo zaščitne značke 29 evropskih držav in koncernov. Živo dokazujejo, kako veličinski arsenal je bil na razpolago sovražnikom, ki ga je pobitka Rdeča armada.

Češkoslovaški poslanik pri Molotovu. Dne 22. oktobra je sprejel ljudski komisar za zunanje zadeve Molotov izrednega in opolnočnega veleposlanika republike Češkoslovaške Goraka, ki je prispel zaradi bližnje izročitve poverljivih listin predsedniku predsedstva vrhovnega sveta ZSSR.

Fašist Letto pobegnil. »Risorgimento« liberalce poroča, da je generalni inšpektor policije Guido Letto, ki je bil svojočasno šef fašistične špijunske organizacije »OVRA«, dne 17. oktobra pobegnil iz rimske tamnice. Francoska ustavodajna skupščina se bo sestala v 14 dneh. Teror Peronovih pristašev. Pristaši predsednika argentinske vlade Perona so zažgali poslopje uradnega demokratičnega časopisa »La critica«.

Atlee noče sprejeti odposlanstva britanskih Židov. Predstavniki odbora britanskih Židov je objavil resolucijo, v kateri izražajo obžalovanje, da predstavnik vlade Clement Atlee ni mogel sprejeti odposlanstva predstavnikega odbora britanskih Židov v trenutku, ko naj bi britanska vlada izdala pomembne odloke glede bodočnega Židov v Palestini. Predstavniki odposlanstva je hotelo pojasniti Atleeju stališče Židov.

DVORANA TRGOVSKEGA DOMA VESELI TEATER RADIA LJUBLJANA

Popolnoma nov program št. 3. Predstave: v soboto 27. t. m. ob 21. in nedeljo 28. t. m. ob 17., 19. in 21. v torek 30. t. m. in sredo 31. t. m. ob 21. uri.

Sodelujejo: Revski orkester RL pod vodstvom Bojana Adamiča, Ježek, Božo Podkrajšek in drugi.

Predpogaja vstopnic v trafikah Sever, v nedeljo istotam od 10. do 12. ur dopoldne, uro pred vsako predstavo pa v dvorani Trg. doma.

BELEŽNICA

KOLENDAR Petek, 23. oktobra: Evarist, Demetrij. DEŽURNE LEKARNE Danes: Leikarna Sušnik, Marija trg 5, lekarna Gartus, Mosta, Zaloška cesta 47.

Narodni gledališče

Drama 23. oktobra petek ob 20. uri: Konec; 27. oktobra sobota ob 20. uri: Knez Igor. Sindikalna gledališka sobota.

Kinematografi

Kino Union: Sovjetski film »NE-UMRLJIVI CAROVNIKI«. Ob 17. in 19. Ob 21. ura premiera znamenitih dokumentarnih filmov »BERLIN« in »SAN FRANCISKO«, tednik. Kino Matice: Dokumentarna filma »ORELSKA BITKA« in »FOR-RAZ NEMCEV PRED MOSKVO«. Ob 16., 19. in 21. uri. Kino Sloga: Sovjetski film »NE-UMRLJIVI CAROVNIKI«, tednik. Ob 16., 18. in 20. uri.

Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani sporoča, da bo na dan narodnega praznika 28. oktobra odpadla običajna recepcija na konzulatu. V prostoru konzulata na Erjavčevi cesti 21 bo dne 28. oktobra razstavljena knjiga šeststik za podpis onih, ki želijo na ta dan čestitati in to od 8. do 16. ure. 1958-n. Ustanovna skupščina »Društva preganjenih Slovencev v Celju« za vse celjsko okrožje bo v nedeljo 28. t. m. ob pol 9. dopoldne v dvorani Obrtnega doma. — Pripravljalni odbor. 961-n.

Proslava dela v Ptuj. V nedeljo, 28. t. m. bo v Ptuj sindikalni dan. Zbirali se bodo kmetje, delavci in delovna imenitna iz vsega ptujskega okrožja, da skupno manifestirajo svoje veselje in ljubezen do dela v novi Titovi Jugoslaviji. V okviru tega dne bo dopolnje sprevid s skupinami, ki bodo prikazovale svoje delo, nato veliko delavsko zborovanje v Titovem domu. Popoldne pa bo ob 15. uri v Narodnem gledališču sindikalna akademija, pri kateri sodelujejo člani vseh sindikalnih podjetij in sveder se bodo vsi sindikalisti zbrali na skupnem družabnem večeru. — Kraljevi strokovni svet glavnega odbora za Slovenijo v Ptuj. 958-n.

Veseli teater Radia Ljubljana je pripravil nov spored št. 3. To uspešnih gostovanj po Sloveniji je zopet na vrsti mesto Ljubljana. Revski orkester Radia Ljubljana pod vodstvom tov. Bojana Adamiča je nastudiral nove komade, Ježek in Božo sta oskrbela nove skedce in solistične nastope. Pestril spored bo prav gotovo zadovoljil vsakogar. Omislite si pravocamo vstopnice že v predprodaji v Severjevi trafikah, kjer jih dobite od petka 26. t. m. popoldne dalje vsak dan, uro pred vsako predstavo pa v dvorani Trgovskega doma.

Teren 9 Mirje priredi v korist osirotelih otrokom 5. novembra v veliki filharmonski dvorani koncertni večer. Po uradni besedi tov. pisarja Finžgarja bodo v prvi polovici nastopili tov. Kozlevar, Frianova, Langus, Pertot, Trost-Malnaričeva in ljubljanski komorni kvartet, v drugi polovici pa tov. Bupal, Langus, Lovsetova, prof. Trost, Poljanarjeva in Zigon. Predpogaja vstopnic v knjigarji Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

Nedelje v ljudski pesni šoli. — Sv. Petra nasp 37a bo imela oddaj študentske razpredelbe: ob pol 10. dopoldne, ob 12. dopoldne, ob pol 3. dopoldne, nadaljevalni tečaj s poukom osnove, ob 6. do 8. zvečer izpopolnjevalni tečaj in ob 9. zvečer vsja »Plesno-sportnega kluba Ljubljana«, ki bo pod vodstvom trenerja Jenka prišel s svojim rednim delovanjem za vse bivše člane in nove interese. Vse informacije tudi za posebna plesna dneva od 11. do pol 13. in 16. do pol 20. ure. 962-n.

Medicinski Pester. Masovni sestanek vseh medicincev se vrši v soboto 27. t. m. ob 10. uri dopoldne v anatomski predavalnici. Udeležba obvezna. — Odbor društva medicincev. 963-n.

Dr. France Debevec: Splošna in diferencialna diagnostika začnejo jetike, zlasti pljučne (520 strani, 205 slik; na umetniškem papirju) se sedaj dobiva v Ljudski knjigarji, Pred škofiji 5. Cena 500 din. 957-n. Specialist za otroške bolezni dr. Ivančič Zdenka, Prijateljeva 1A, tel. 38-55 zopet ordinira za posebe na domu. 950-n. Legatova privatna trgovska šola v Mariboru, ki je bila uklicjena med okupacijo od nemške šolske oblasti in ki je znana zaradi svojih izbornih učnih uspehov, bo zopet otvorjena! Pisovanje in pojasnila za enoletni trgovski tečaj dnevno od 10. do 12., Vrazova ul. 2. 948-n.

viencinu so oni pozabili majhen tovor: šest ton ženskih las. Oni so ženske prej ostrigli, preden so jih zadušili. Na papirjih, ki so jih našli, stoji, da je mornariško poveljništvo dajalo taborišni upravi povprečno 2 markli in 20 fenigov za ene ženske lase. Menim, da je inkvizitor sežgal ženske, obtoženo zaradi čarovanja, z lasni vred, ker je bil nasilen, toda ne podel in ni zaslužil pri vsaki sežgani ženski po 2 reala ali 2 zlatnika. To je ona brezkravna podlost, ki dela vse stvar nečloveško. Človeška kultura se prepleta, ne more so kaka nacionalna kultura osamiti. Osabelna bi. Narod dajajo drug drugemu in vedno se kak narod na kak način odlikuje pred drugimi, kakor se posamezen človek odlikuje nad drugimi. Če pogledamo na umetnost, more videti, da so Nemci dali v svojem času svetu prekrasno godbo in poezijo, kakor so Francozci dali slovitio slikarstvo in v tej izmenjavi je bil razvoj. Od koga so se Nemci učili ustvarjati klasične romane, kajti v Nemčiji ni bilo klasičnih romanov? Njeno 19. stoletje je bilo v tem pogledu prazno. Poznal sem mlade nemške pisce pred Hitlerjem, ki so iskreno govorili: »Mi so učimo zgradbo romana od Rusov, Francozov, Angležev.« Čim se pričeli trditi, da so vsiža nemška kultura more oslabiti z vnašanjem tuje kulture, je pričela padati celo tehnika romana, padati tehnika slikarstva in padati celo zunanja oblika kulture. To je zelo eno-

(Nadaljevanje jutri)

Naše gospodarstvo

Uspešen začetek setvenega tekmovanja na Hrvaškem

Poročali smo že, da so kmetijske oblasti na Hrvaškem v zvezi z letošnjim setvenim načrtom in z začetkom jesenske setve razpisale setveno tekmovanje med kraji, okraji, okrožji, upravami državnih posestev in strojno-traktorskim postajami. Tekmovanje se je začelo 7. oktobra in bo trajalo do 25. novembra. Najboljši posejanci, kraji, okraji, okrožja in drugi bodo ob zaključku nagrajeni z lepimi in praktičnimi predmeti. S tekmovanjem naj se pritegne množične sile, da se v celoti izvede setveni načrt. Hrvaška mora letošnjo jesen posejati 913.000 oralov ali 35% vse orne zemlje. Od te površine odpade samo na pšenico 646.000 oralov.

Prva poročila o razvoju tekmovanja kažejo, da so kmetje razumeli pomen te delovne prireditve in da sodelujejo v polnem obsegu. V zagrebškem okrožju je bilo že do začetka tekmovanja posejane 40% površine, določene za jesensko setev. V prvih dveh tednih tekmovanja je bilo obdelanih in posejanih nadaljnjih 40% zemlje. Tako bo do zaključka za gotovo izpolnjen setveni načrt, ki določa za zagrebško okrožje 20.000 oralov z žitom posejane površine, medtem ko je bilo lani posejanih samo 13.000 oralov. Ponekod so že v celoti opravili letošnjo setev in so se kmetje lotili že globokega oranja kot priprave za pomladansko setev. Tega dela je bilo v prvih dveh tednih opravljenega okoli 5%. Kmetje izkoriščajo sedanje lepo vreme in hitijo z vsemi deli, da jih kasneje ne bi prehitela zima.

Tudi v varaždinskem okrožju je bilo pred začetkom tekmovanja in v prvih dveh tednih posejane okoli 80% za jesensko setev določene zemlje. Enako hiti za njimi z naglimi koraki bjelovarsko okrožje, ki je med vojne izgubilo veliko vprežne živine. Okraj Djurdjevac tega okrožja, ki mora obdelati 45.000 oralov, je posejal že 29.000 oralov ali 60%. Vodstvo tekmovanja domneva, da bodo okraji bjelovarskega okrožja kmalu prekorajšili določeni načrt. Dobro napredujejo setvena dela tudi v karlovaškem okrožju, kjer morajo posejati z jesenskimi posevki 35.000 oralov. Zemlja je že skoraj vsa proračana, v nekaterih okrajih pa še čakajo s setvijo, ker še ni prispelo seme.

Važno vprašanje v tem setvenem

tekmovanju je vprašanje vprege. V zagrebškem in varaždinskem okrožju položaj ni tako težaven, kakor je v bjelovarskem in karlovaškem (v Kordunu). V karlovaškem okrožju je požrtvovalno prisločila na pomoč vojska, ki je dala ljudstvu na razpolago vprežno živino. Važno delo opravljajo traktorji. V zagrebškem okrožju orje 10 traktorjev, v karlovaškem 9 in v bjelovarskem 22. Po večini orjejo državno zemljo, kjer pa je potreba, grejo na pomoč tudi kmetom, ki nimajo živalske vprege. Uspehi dela traktorjev so odlični. Letos je v njihovih okoljih že sedaj obdelane mnogo več zemlje kakor lani vso jesen.

Učinkovita je tudi medsebojna pomoč. Kmetje z uvidevnostjo pomagajo pri oranju tistim, ki nimajo vprežne živine. Tako so na primer kmetje iz vasi Djurdjevac posodili kmetom v Veliki in Mali Trešnjevici 30 vprege. Takih primerov medsebojne pomoči je še več in kažejo, kako je hrvaška vas zavedno prišla za delo in gre preko vseh težav v zavesti, da je samo v skupnem delu njena in naša rešitev.

Težavno vprašanje, od katerega je tudi zelo odvisen uspeh setve, je naba semena. V tem pogledu je bilo doslej že mnogo storjenega. Za naba in prevoz semena skrbi glavni odbor za tekmovanje v jesenski setvi pri federalnem kmetijskem ministrstvu Hrvaške. Zagrebško okrožje je dobilo doslej 12 vagonov semena, drugo je bilo nabavljeno z zamjenjavo v okrožju samem. Popolnoma je oskrbljeno s semenom bjelovarsko okrožje, kjer je bilo v samem okrožju nakupljenega 60 vagonov semena, ki je bilo razdeljeno prizadetim kmetom. Najtežji je položaj v karlovaškem okrožju, kjer je bilo doslej razdeljeno 13 vagonov pšenice, 8 vagonov ječmena in 7 vagonov ovska, kar predstavlja 10% vseh potreb. Ljudstvo si delno pomaga z domačim semenom, delno pa čaka, da bo seme še nabavljeno.

V splošnem so prvi rezultati v setvenem tekmovanju povsod zadovoljivi in je upanje, da bo Hrvaška v celoti izpolnila zastavljeno nalogo. Široki sloji kmečkega ljudstva so se z vsemi silami zavzeli, da bo dosežen popoln uspeh. V tem je tudi največje jamstvo, da bo mogel glavni odbor konec novembra izdati poročilo, ki bo v celoti pozitivno.

hlapev sekali v teh gozdnih kolikor so le mogli Lepe in obsežne gozdo-vo spreminili v goščave. V mnogih gozdovih so se razmnožili paraziti, ki povzročajo, da so se pričela drevesa v velikem številu sušiti, kar velja zlasti za brest in hrast. Zato je škoda, ki jo je povzročil okupator še večja.

Sedaj sekajo les po določenem načrtu in pod strokovnim vodstvom. Strogo se pazi, da posekana količina lesa ne bo večja kakor letni prirastek gozda. Pri taki sečnji bo proizvodnja zadostovala za vse potrebe obnove, kakor tudi za pripravljanje drv. Ljudska oblastva pa si ob enem prizadevajo, da goščave zopet pogozdijo, tako da bodo zrastle novi gozdovi.

Gospodarske vesti

Cene za železino. Na podlagi uredbe o ureditvi cen je zvezi trgovinski minister izdal odločbo o cenah železnih industrijskih izdelkov (Uradni list DFJ 16. t. m.). Cena za belo surovo železo je določena na 430 din, za sivo surovo železo pa na 500 do 540 din za 100 kg. Ostale cene so v glavnem naslednje: profilno železo grobe proge 960 din, srednji in tanki profili (betonsko, paličasto, fazonsko in obročno) 1.000 din, pločevina po debelosti 1.100 do 1.556 din, valjana žica 1.000 din, pocinkana žica 1.360 din, pocinkana bočca žica 1.667 din, žebliki 1.150 din, pocinkana pločevina po debelosti 1.450 do 1.521 din, hladno valjano trakasto železo 1.450 din za 100 kg. Prav tako so določene cene za plinske cevi, navadne in pocinkane. Tarifa doplaci za paličasto, fazonsko železo malih profilov in obročno železo iz l. 1934. se poviša 2,5-krat. Pri pločevini veljajo dodatki od 1. avgusta 1939, pri žici in žeblikih pa dodatki od 1. januarja 1938, povišani 2,5-krat. Navedene cene je razumeti frakto vagon železnika postaja železarnice brez skupnega davka in drugih javnih davčnin ter brez prispevka za glavno bratovsko skladišče. Gornje cene veljajo od 1. oktobra t. l.

Perutinarji dobivajo zopet krmila za kokoši in zrnato piščo v zameno za jajca pri Žegozl vsak ponedeljek, torek, sredo in četrtek popoldne od 15 do pol 18 ure.

Svinjerejci in kozjerejci dobe otrobe za oktober, če jih še niso prevzeli, pri Žegozl prihodnji teden v sredi in četrtek.

Ljudska posejilnica v Celju, red. zadr. z neom. jamstvom, poziva vse svoje člane in članice, da do 31. 12. t. l. izjavijo, ako hočejo še sodelovati kot zadr. člani. Vse nedeljujoče člane, ki ne pokažejo nikakega zanimanja za zadrugo, bomo po preteku tega roka črtili njihove deleže za pripisali rezervnemu zakladu. Člani se lahko oglašijo vsak delavnik popoldne v uradnih prostorih, kjer lahko pismeno ali ustmeno izjavijo svojo željo, da ostanejo še nadalje člani.

TELESNA VZGOJA

Letalska organizacija Slovenije

V nedeljo 21. t. m. je bil v Lescah ustanovni občni odbor pododpora LOS-a s sedežem na Jesenicah. Občnega zbora so se udeležili predstavniki KNOO, vojske, zastopniki sindikatov, mladinskih organizacij, strokovnjaki in številno občinstvo iz raznih krajev, ki se živo zanimajo za razvoj letalstva kot ene najbolj sodobnih obrambnih, prometnih in sportskih panog.

Občni zbor je prijel tov. Gorjup Ivan, načelnik Osrednjega odbora LOS-a iz Ljubljane, Orisal je zgodovino in pomen našega letalstva v prošnji Jugoslaviji, označil napache poti, po katerih je takrat hodilo naše letalstvo, in dal nove smernice in pobude za čim večji razvoj letalstva v naši mladi državi. Navzočni so z velikim zanimanjem sledili govorniku. Tov. Gorjup se je za lepe in vzpodbudne besede zahvalil poveljnik letalstva tov. Kristan.

Po daljši stvarni razpravi so bile volitve v pododbor LOS-a za vob. Gorenjsko. Jesenice so naravno in prometno središče vsega okraja, na Jesenicah je bilo že pred vojno začrtje jadralnega sporta, čisto je že celotna vrsta tehnikov mehankov, vozačev in izkušenih pilotov. Ki bodo v doglednem času spravili letalstvo na zgledno višino. V odbor so bili izvoljeni sposobni in izkušeni ljudje iz raznih krajev Gorenjske, ki bodo z mesočim delom nastavili našemu letalstvu močne in solidne osnove ter širili smisel in pomen te organizacije med najširše plasti našega delovnega ljudstva. M. S.

FD »UDARNIK«. Seja smučarske sekcije drevi dne 26. t. m. ob 20 v društvenem lokalu (nad kavarno Evropo). Zaradi nedeljskega godnega teka udeležba nujna in obvezna!

Playalni tečaj pozimi. V torek 30. t. m. se prične v bazenu Ilirija prvi gimnastični na playalni tečaj. Trajal bo mesec dni, dvakrat tedensko ob 20. Tečajnika stna 150.— din. Prijave se sprejemajo pri blagajni kavarna »Evropa«.

FD Krim (nogometna sekcija). Drevi ob pol 20. sestanek nogometašev v salonu gostilne Vohar — Krakovo. Važno zaradi nedeljskega gostovanja. Načelnik.

FD železnikar (Ljubljana) sklicuje za drevi 26. t. m. ob 20 v društvenem domu širšo konferenco in vabi zastopnike železnikarskega sindikata in mladine, OF, APZ in ZMS. Razpravlja se bo o skupnem delovanju na telesno-kulturnem torišču. Odbor.

FD Svoboda - center. Pozivajo se igralci Peharic Pupo, Leh, Potočnik Bupar, Volavsek, Bogelj, Zajec, Kroupa, Hacler, Medved, Bone in ostali igralci I. moštva na obvezen sestanek danes 26. t. m. ob 19. v pisarni na Taboru. Važno zaradi nedeljskega gostovanja. Vsi točno in sigurno! Načelnik.

PRESKRBA

Delitev mesnih izdelkov

Potrošniki Okrožnega mesta Ljubljana prejmejo pri svojih stalnih mesarjih na odrezek meso e oktobere osnovne živalske nakaznice, izdane od MNOO — odsek za trgovino in preskrbo po 8 dkg mesnih izdelkov.

Mesne izdelke bodo prodajali mesarji od črke P — S v petek, dne 26. oktobra t. l. dopoldne.

Mesarji od črke T — Z nekaj dni pozneje, kar bomo objavili v časopisu.

Za one potrošnike iz Sp. in Zg. Šiške, ki še niso prejeli mesnih izdelkov, bo prodajal iste mesar Krasovec Franc na trgu pri Gasilnem domu v Sp. Šiški.

Potrošniki iz četrti Vič, ki niso sprejeti v seznam pri svojih prejšnjih mesarjih, bodo dobili mesne izdelke pri mesarju Šivic Martin-u na Tržeški cesti 81.

Krompir

Potrošniki glavnega mesta Ljubljana prejmejo od 26. okt. do 3. nov. t. l. po 1½ kg krompirja na odrezek »K—« karte za krompir. Cena v narodni prodaji je Din 3.50 za kg. Krompir bodo prodajale sledeče podružnice Osrednje nabavljalne in prodajne zadruga in trgovci:

Konzumno društvo Vič 46, Konzumna zadruga Šiška, Medvedova c. 38,

Nabavljalna zadruga državnih železnikarjev, Bleiweisova c. 85,

I. delavske konzumno društvo, Sv. Petra c. 78,

Podružnica I. delavskega konzumnega društva, Zaloška c. 15,

Podružnica I. delavskega konzumnega društva, Cerkevna ul. 21,

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev, Vodnikov trg,

Mazniko-Terezija, Prisojna ul. 7, Štular Nežka, Tyrševa c. 372,

Frujan Staniko, Sv. Jerneja c. 89, Krompir si smejo nabaviti samo oni potrošniki, ki si ga doslej niso nabavili direktno pri kmetovanih, ali ki ga niso sami pridelali.

Pomavno pozivamo vse one, ki so si krompir že nabavili, da taboj oddajo karte za krompir pristojnim četrtim odborom.

Opozorilo

Opozorjamo vse potrošnike malih količin razstreliv, da se glede nakazil ne obračajo na naše ministrstvo, marveč na svoje Okrožne odbore OF — oddelek za industrijo in rudarstvo —, kateri bodo izstavljeni nakaznice pri trgovcih določenih za malo prodajo razstreliv.

Ministrstvo za industrijo in rudarstvo N. V. S.

Potrošnikom petroleja v mestni četrti Rakovnik

Prosimo, da nenumoda dvignete pri svojih terenskih odborih petrolejske nakaznice za oktober vsi tisti, ki jih še niste dvignili. Petrolej nabavite pri trgovcih: Trnovc pri tov. Šeme, Opekarska c., Prule pri tov. Višnjevcu, Florjanska ul., Galjeviča in Barje pri tov. Zaplatilu na Galjevič, Rudnik in okoljem pri tov. Podobniku. Petrolej je dvigniti nenumoda, ker morajo trgovci vrziti sode. Kdor se še ni javil pri svojem terenskem odboru kot potrošnik petroleja

in še ne dobi nakaznice za petrolej a njima v stanovanju električne napeljave, naj se nenumoda jst in uglašje v seznam petrolejskih potrošnikov. Referent za preskrbo mestne četrti Rakovnik

Oddelek za trgovino in preskrbo MNOO poziva vse trgovce in zadruga s parfumerijo, drogerijo in fotomaterialom v okrožnem mestu Ljubljani na posvetovalni sestanek, ki se bo vršil danes v petek, dne 26. ob 13.30 uri v sejni dvorani Zbornice za trgovino in industrijo v Beethovnovi ulici. Prosimo, da se sestanka v vašem interesu sigurno udeležite.

BLIŽA SE ZIMA!

V snegu ne bo mogoče voziti z avtomobili brez VERIG.

VSE VRSTE VERIG

za razne dimenzije, kakor tudi najrazličnejše orodje za avtogazanje in mehanične delavnice — dobavljata najhitreje samo v večjih količinah:

OMNIPOL — Trst,

Via Commerciale 5 — tel. 20089

Službo dobe takoj

Tovarna letalskih delov Maribor-Tezno nujno potrebuje:

- 20 brusilcev,
- 80 rezkarjev,
- 200 strugarjev,
- 10 orodnih ključavnitarjev,
- 4 elektromonterje,
- 10 samostojnih konstruktorjev za delovno pripravo,
- 6 risarjev.

Reflektanti za gori navedena mesta naj pošljejo posredništvu oddelku imenovanemu tovarne prostoje z natančnim popisom svojega življenja in z navedbo strokovne ter šolske izobrazbe in prakse. — Začetljamo se predvsem mlajše moči.

Službo lahko nastopite takoj.

+

Za svobodo tako miše ma slovenske zemlje, je daroval svoje cvetoče življenje dne 4. aprila 1944 na Flakemskem Rovtu naš nad vse ljubljeni brat in nečak

Franci - Črtomir Grobotek

partizan

Prevoz nepozabnega bo v soboto 27. oktobra, k večerni počitku pa bo poloden 28. t. m. ob 3. popoldne na pokopališče v Bohinjski Bistrici.

ZALUJOČI SOROĐNIKI

Ste se že včlanili v Rdeči križ Slovenije?

Vsem sorodnikom in znanec naznanjamo, da bo pogreb padlih borcev partizanov:

Janeza Ambrožiča, Antona Dožana, Ignacija Golca, Jožefa Pogacnika, Mirka Pretnarja in Jožefa Pretnarja

iz Zesipa pri Bledu v nedeljo 28. oktobra 1945 ob 10. uri izpred Mladinskega doma.

Zalujoči SOROĐNIKI

+

Kot črtev okupatorja in domaćih izdajalcev je daroval življenje za boljše bodočnost svojega naroda naš ljubljeni sin in brat

Emil Rainer

partizan

Zemljske ostanke Emila, ki je padel 4. oktobra 1944 v Breznici nad Škofjo Loko, bomo prepeljali domov, od koder bo pogreb v nedeljo 28. t. m. izpred Doma prosvete na pokopališče v Koroški Beli.

Slovenski Javornik, Tolmin, Sv. Janež v Beži, Beljak.

Zalujoči: JAKOB in JULIJA, sestra; ELA, sestra, ter ostali sorodstvo

+

Vsem tovarišem, sorodnikom in znanec naznanjamo, da se bo vršil v soboto 27. t. m. prekop padlih borcev partizanov, kateri so darovali svoja življenja za lepšo bodočnost naše domovine:

IVANA KRIVCA, iz Hrušice,

MIHA ARHA, iz Podkorena,

JUSTINA URŠIČA, iz Lamš-Kamnik,

ki se sedaj začasno počivajo v kranjskogorski planini Kln, ter jih bomo položili k večnemu počitku na pokopališče v Podkorenu v nedeljo 28. t. m. ob pol 4. popoldne.

AKTIVISTI iz Podkorena

+

Za srenejšo bodočnost našega naroda je mučeniško umrl pod kruto roko okupatorja v marcu 1943 naš

JANEZ ŠMID

PARTIZAN iz l. 1941.

V ponosni žalosti: žena Francka, hčerka Ivanica, brata, sestra in ostalo sorodstvo,

Ter naša, po domačih izdajalcih preganjana, ljuba hčerka, sestra in teta

Julka Jensterle

PARTIZANKA, padla februarja 1942 na Zabelščih planih.

Zalujoče rodbine Klisovec, Šmid ter ostalo sorodstvo. Zemljske ostanke obeh prepeljemo v soboto v prosvetni dom na Javorniku. Pogreb bo v nedeljo dne 28. t. m. na pokopališču Koroška Slov. Javornik, 24. X. 1945. Bela.

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremili k poslednjemu počitku našega predragega sina, ožr. brata in svaka, tovariša

Antona - Gašperja Dragarja

partizana

se prav iskreno zahvalujemo. Posebno zahvalo smo dolžni tov. Pavli Florjancu, ki nam je požrtvovalno stala ves čas na strani. Nadalje se zahvaljujemo tov. Mihelcu za ganljive poslovitve besede, kakor tudi tov. pevcem za ganljive žalostinke. Zahvaljujemo se nadalje ulici in pokopališkim prijateljem, ki so ga počastili z vencem in cvetjem. Naša hvala gre tudi terensko odboru in vsem, ki so kakor koli počastili pokojnega na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, 25. oktobra 1945. Rodbina DRAGAR-ZAVARNIK

Likvidacija bivših finančnih oblastev, uradov in ustanov

Narodna vlada Slovenije je izdala uredbu o likvidaciji bivših finančnih oblastev, uradov in ustanov na območju federalne Slovenije (Uradni list 26. t. m.). S to uredbo so ukinjena vsa bivša državna finančna oblastva, uradi in ustanove (finančna direkcija, davčne in katastrske uprave, katastrski mapni arhiv, glavni oddelek in oddelki finančne kontrole) ter vsa druga od okupatorja ustanovljena finančna oblastva.

Posli, ki so doslej spadali v področje navedenih oblastev in ustanov, preidejo na ministrstvo za finance oziroma na krajevne pristojne oddelke in odseke za finance pri okrožnih in okrajnih narodnih odborih. Inventar in druge imovinske predmete prevzame ministrstvo za finance in jih porazdeli med finančne oddelke in odseke pri okrožnih oz. okrajnih narodnih odborih. Ministrstvo za finance predpiše navodila za izvedbo te uredbe in odloči tudi o zaposlitvi osebja ukinjenih oblastev, uradov in ustanov.

Avtotaksiji bodo zopet vozili

Ministrstvo za lokalni promet Narodne vlade Slovenije pripravila uredbo, po kateri bo proti koncu oktobra dovoljeno voziti avtozvoščikom po vsej Sloveniji. Avtotaksiji bodo vozili deloma z avtomobili, ki jih še imajo, ostalim pa bo ministrstvo za lokalni promet vrnilo avtomobile, ki so bili svojčas mobilizirani za potrebe civilne motorizacije.

Odkupne cene za novo koruzo

Na predlog zveznega ministrstva za trgovino in preskrbo je Gospodarski svet izdal uredbu o določanju cen koruzi v gospodarskem letu 1945-46. Za koruzo v zrnu s 14% vlage je določena cena 220 din, za koruzo s 24% vlage pa 180 din za metriski stot. Odkupna cena za koruzo v štorkah s 24% vlage je določena na 125 din za metriski stot. Cene se razumejo franco skladišče odkupne postaje odnosno franko vagon ali šlep. Za polno 2% več ali manj vlage se računa pri koruzi v zrnu 8 din, pri koruzi v štorkah pa 6 din.

Obiščite

»Razstavo male domače in narodne obrti« v Franciškanški dvorani. — Razstavljene so igrače, keramika, kovinski predmeti, spominjski izdelki iz lesa itd. — Vstopnica z dobrotkom in še zbranjev dobrotkom ob koncu razstave. — Ves čisti dobček je namenjen osirotelim otrokom!

AVGUST ŠENOVA

Celokupno delo 20 razkošno vezanih knjig je najlepše darilo za vsakogar. Cena din 1400.— — Zahtevajte naš popis knjig.

Naklada »DUBRAVA« — Zagreb, GUNDULIČEVA UL. 22/a

Štajerska jabolka

na zalogi

B. PEVEC, MEDVEDOVA 12 — TEL. 45-84

+

Zemljske ostanke našega nepozabnega sina, brata

Milana Šviglja - Markota

operat. oficirja

ki je 10. junija 1942 dal življenja za svobodo slovenskega naroda, bomo prekopali v nedeljo 28. oktobra 1945 ob 13. uri v Bonovnici.

Zalujoča MAMA, STANE in JOŽE, brata — in ostalo sorodstvo.

+

JESENICE

Za boljše bodočnost našega naroda so žrtvovali svoja življenja naši nepozabni možje, očetje, sinovi in hčere:

- FINZGAR JOŽE, padel 1941 na Možaklju,
- KOREN FERDO, padel 1941 na Možaklju,
- ARZENŠEK VIKTOR, padel 1941 na Možaklju,
- OMAN SLAVKO, padel 1941 na Možaklju,
- TAVCAR CIRIL, padel 1942 na Možaklju,
- ČUFER JOŽE, padel 1942 na Možaklju,
- FRELJH MATEVŽ, padel 1944 na Možaklju,
- BELC MARIJA, padla 1944 na Možaklju,
- PETEK MARIJA, padla 1944 na Možaklju,
- KIRSNER RUPRET, padel 1944 na Možaklju,
- STANIČ JULIAN, padel 1944 na Možaklju,
- STAE JANEZ, padel 1945 na Možaklju,
- KRAUS FRANCO, padel 1941 v Krmi,
- BOKAL STANE, padel 1942 v Krmi,
- ZEMVA ALBIN, padel 1942 v Lescah,
- KOKALJ ANTON, padel 1942 v Lescah,
- AZMAN LOVRO, padel 1942 v Begunjah,
- JEKLER MATEVŽ, padel 1943 v Brusnici,
- AZMAN DRAGO, padel 1943 v Pijavi gori,
- JAMER JANKO, padel 1943 v Boh. Bell,
- CELESNIK JOŽE, padel 1943 v Grosuplju,
- TALAC ANTON, padel 1943 v Zagarju,
- BIZJAK EVGEN, padel 1944 v Javor. rovtu,
- ROGEL MIRKO, padel 1945 v Javor. rovtu,
- MEZEK FRANCO, padel 1945 v Javor. rovtu,
- TOMC ANTON, padel 1944 v Radovni,
- STRAVS PAVEL, padel 1944 v Radovni,
- SVEVINA STANKO, pad

+

Naš nad vse ljubljenski sinček - edinec, tovariš

SLAVKO ŽITNIK

črkostavec, vodnik min. voda I. bat. XVIII. div.

bo prepeljal v soboto iz Rakitne, kjer je padel 18. oktobra 1943. — Pogreb zemeljskih ostankov našega zlatega Slavka bo v nedeljo, dne 28. oktobra 1945, ob 3 popoldne v Žal, kapela sv. Frančiška. Ljubljana, dne 26. oktobra 1945.

Zalujoči starši IVAN in FRANJA ŽITNIK — ter ostalo sorodstvo.

+

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da bomo semeljske ostanke našega dragega

TONIJA LINDNERJA

ki je žrtvoval svoje mlado življenje za boljšo bodočnost naroda, prepeljali na domače pokopališče v Litiji. Pogreb bo v soboto 27. t. m. ob 4 popoldne. Litija, dne 26. oktobra 1945.

Zalujoči: MAMA, SESTRA in SORODSTVO.

+

Za svobodo svojega naroda je pod krogljo okupatorja omahnil dne 11. oktobra 1943 pod Jelovcem na Dolenjskem naš nad vse ljubljenski edini, nepozabni sin in brat

Ivan Golmajer - „Špiro“

nam. komisar Gubčeve brigade

Prepeljan bo v Polje in pokopan v nedeljo ob 3 popoldne. Polje, dne 24. oktobra 1945.

Globoko zalujoči: Marija in Vinko, starši; Mimi, sestra - in sorodstvo.

+

Ob svitlu svobode je padel mučeniške smrti, zadet od iskalne krogle dne 3. aprila 1945 na Logu pri Ljubljani naš preljubljeni sin in brat

FRANC GARTNER

partizan — krojaški mojster

Pogreb pokojnika bo v nedeljo 28. oktobra ob 9 popoldne v Seloah Podlonk, dne 25. oktobra 1945.

Zalujoči: FRANC in ELIZABETA, starši; FERDINAND, brat; ILKA, MARICA, FRANCA in ELIZABETA, sestre — in ostalo sorodstvo.

+

ALBIN DERMASTJA

partizan

star 17 let, padel kot teranec 27. septembra 1944 na Dobenu, od koder bomo prenesli dne 27. t. m. njegove zemeljske ostanke na Skaručno in bo v nedeljo, dne 28. oktobra 1945, ob 3 popoldne pogreb na domače pokopališče.

Globoko zalujoči: oče, sestre Marija, Julka, Milena - in vsi sorodniki

ZAHVALA

Vsem, ki so počastili spomin padlih partizanov - bratov

Antona Breznikarja in Janeza Breznikarja

z udeležbo pri pogrebu na domače pokopališče v Smartnem pri Litiji — najiskrenejša zahvala! Posebno se zahvaljujemo č. duhovniku in lov. Zužku, vojaški godbi in vojski za spremstvo, pevskega društva Zvon za žalostinke, požrtvovalnim izkopavalcem Pavlu Omahnu in S. Mandelju, ter darovalcem prekrasnega cvetja. Vsem: Bog plačaj! Smartno pri Litiji, Sava, Ljubljana, 24. oktobra 1945

Redbine: BREZNIKARJEVA GRADSKOVA - in ostalo sorodstvo

+

Za svobodo slovenskega naroda in lepšo bodočnost so darovali svoja mlada življenja naši dragi borec

Alojz Jože, Rogelj Štefan, Ribnikar Franc, Murink Janez iz Velesovega, Ribnikar Franc iz Prapr. Polce

Padli so, zahrbito zadeti od krogel domačih izdajalcev. Prepeljali jih bomo v soboto in pokopali v nedeljo, dne 28. oktobra 1945, ob 3 popoldne na farno pokopališče v Velesovem.

Velesovo, 24. oktobra 1945. Zalujoči ostali

+

Za svobodo so tekom vojne žrtvovali svoja življenja:
Jože Skubic-Edi, Janez Skubic, Franc Pezdur-Tolsti, Ignac Gregarin, Albin Debeve in Albin Marinko

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da bomo njihova trupla prepeljali iz raznih delov Slovenije domov, kjer bo pogreb v nedeljo, dne 28. oktobra 1945, ob 15. uri izpred gasilskega doma na pokopališče v Vnanjih gorah.

Zalujoči ostali

+

Za svobodo domovine so darovali svoja cvetoča življenja naši najdražji

PEPI OSTREŽ-JOZO, partizan,

padel v borbi z okupatorjem 22. maja 1942 v Besnici pri Ljubljani, njegova sestra

ANICA OSTREŽ-ANČKA, partizanka

kot ujetnica v taborišču v Osvetnem meseca marca 1944.

Istokrat v mesecu junija 1944 naša

DANICA OKRETIČ-TATJANA, partizanka

njena sestra

FANIKA OKRETIČ-NATAŠA, partizanka,

padla v borbi z okupatorjem, do sedaj še neznan, kje počiva njeno izmučeno telo. — Zemeljski ostanke prvoimenovalnega prenesemo iz Besnice 26. t. m. na pokopališče v D. M. v Polju, kjer se bo nato vršil pogreb v nedeljo, dne 28. oktobra 1945, ob 3 popoldne.

Neutolažljivi OSTREŽEVI in OKRETIČEVI z vsem sorodstvom.

+

Javljamo vsem znancem in tovarišem, da je padel naš ljubljenski

Jože Tancar

partizan

dne 3. marca 1945 na Osojniku. Pogreb bo v nedeljo na pokopališču v Bohinjski Srednji vasi.

Zalujoči BRATJE in SESTRE ter ostalo sorodstvo

+

Umrla nam je danes naša dobra žena, mama, stara mama, tašča in teta, gospa

Terezija Rožič

roj. PRETNAR

Pogreb drage pokojnice bo v petek 26. t. m. ob 15.30 iz hiše žalosti, Savsko nabrežje št. 9, na mestno pokopališče na Jesenicah.

Jesenice, Ljubljana, Koroska Bela, Sibenik, 24. oktobra 1945.

Zalujoči: rodbina JOŽE ROŽIČ, rodbina MIRKO ROŽIČ, rodbina JAMAR, POGAČNIK, zet, rodbina ČOP — in ostalo sorodstvo

+

Vsem sorodnikom in prijateljem naznanjamo žalostno vest, da bomo našega sina, oziroma brata

Slavka Gašperina

partizana Vojkove brigade, ki je padel v borbi za Gorenjo vas 14. decembra 1944 prenesli v Sokolski dom v Žirovnico, od koder bo 28. X. 1945 ob 13.30 popoldne skupno s 35 padlimi boreci pogreb na pokopališču Breznica.

Breznica, 23. oktobra 1945. Zalujoča MATI, BRATA in SESTRE

+

Daleč od nas je prenehalo utripati zlato srce naše ljubljene mamice, predobre stare mame

Marije Dobre Trdinove

iz Kovorja na Gorenjskem. Po prenehanju trpljenja in mučenju v begunjskih zaporih in nemškem taborišču Burghausnu je v visoki starosti 70 let umrla 1. 1943.

Kovor, 24. oktobra 1945.

Zalujoče družine: DOBRE, PESJAK, GOLMAJER

+

Zemeljske ostanke naše dobre in ljube ženkice in hčerke, gospe

PUČELIK J A N J E

roj. JERALA

smo pripeljali iz Velikih Lašč v Ljubljano na Zale.

Pogreb nepozabne bo v nedeljo 28. t. m. ob 1/2 4. popoldne v Žal, kapele sv. Petra, k Sv. Križu.

Cvetje hvaležno odklanjamo v prid partizanskim sirotam. Ljubljana, Maribor, Fram, dne 26. oktobra 1945.

Zalujoči: VOJTEH PUČELIK, mož; IVANKA JERALA, mati, in ostalo sorodstvo.

+

Za svobodo domovine in lepšo bodočnost slovenskega naroda je daroval svoje mlado življenje, ustreljen v Radečah, ob bregu Save, naš ljubljenski mož, očka, brat, stric in svak

IVAN POHAR

PARTIZAN

Njegova zemeljske ostanke bomo dvignili v soboto 27. t. m. in položili v nedeljo 28. t. m. dopoldne na pokopališču v Radečah k zadnjemu počitku.

Celje, Smartno ob Paki, Radeče, Hrastnik, Banja Luka, Ruma, 24. oktobra 1945.

Zalujoči: MILA, roj. KOLENC, žena; LENKA, hčerka; JOŽE in TONCI, brata; MINA, vd. MIHAJLINOVIČ, ELA, poroč. FLAZNIK, KRISTA, por. HANSKOVA, sestre — ter ostalo sorodstvo

+

Umrla nam je naša hčerka

Horvat Marija

Pogreb se bo vršil v soboto ob pol 5. uri popoldne v Žal, kapelice sv. Cirila in Metoda na pokopališču k Sv. Križu.

Zalujoči starši, bratje in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

vsem za obilno spremstvo na zadnji poti mojega predobrega, nepozabnega moža in očka

JERNEJČIČA TONETA

referenta žel. sekcije Celje. Posebno prisrčno zahvalo za tolažilni govor, pevcom, godbi, vsem darovalcem vencev in tovarišem, ter vsem za pomoč ob pogrebu.

Zalujoča žena OLGA in sinko TONCI

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremlili nepozabnega

Anžlovarja Branka

starega 24 let, na njegovi zadnji poti, iskrena hvala.

Najlepše se zahvaljujemo vsem darovalcem vencev, vikarju g. Prelogu, tov. dijakom za spremstvo ob krsti, posebno pa govorniku sošoču za tople poslovilne besede.

Hrastnik, 20. oktobra 1945.

ZALUJOČI OSTALI

Dne 27. marca 1942 je padel v borbi z Nemci nad Crngrobom pri Kranju tovariš - partizan

ŽAGAR STANISLAV

učitelj iz Dobrave Kropi, član Glavnega štaba slovenskih narodno osvobodilnih partizanskih čet, organizator in komandant partizanskih čet na Gorenjskem

Naznanjamo tovarišem, sorodnikom in znancem, da bo prenos njegovega trupla iz gozda nad Crngrobom na Dobravo pri Kropi v soboto 27. oktobra 1945. — Pogreb pa bo v nedeljo, dne 28. oktobra 1945, ob 14.30 popoldne na Dobravi pri Kropi.

ŽAGAR JOZEFA, žena — SAVICA, IZTOK in DANICA, otroci.

+

Kot žrtev okupatorja je daroval svoje življenje

FRANC MOKOREL

iz Bistrice pri Trziču. Prenos in pogreb se bo vršil dne 27. oktobra 1945 ob 3 popoldne na pokopališču v Trziču.

Bistrica, Kovor, Trzič, Celje.

Zalujoči: ŽENA, OTROCI in OSTALO SORODSTVO.

+

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da je za ideale svobode in za lepšo bodočnost našega naroda daroval svoje mlado življenje naš sin, brat in nečak

FRANC KOVAČ

borec I. čete I. bat. SNOUB >MG<

Padel 25. febr. 1945 v borbi pri Plješivcu. Prepeljali ga bomo iz njegovega začasnega groba v Vel. Lipju v skupni grob k bratu Ladislavu. Pogreb bo 28. oktobra 1945 izpred domače hiše, Volčje njive 10, na pokopališču k Sv. Heleni pri Mirni.

Zalujoči: STARŠI, BRATA in SESTRI — ter ostalo sorodstvo.

Zapustil nas je naš ljubljenski

PETER

PARTIZAN

v 23. letu starosti. Prepeljali ga bomo v rojstni kraj Loški potok, Pogreb bo v soboto, dne 27. t. m. ob 8. uri zjutraj na farno pokopališče. Loški potok, 24. oktobra 1945.

Zalujoči:

IVAN BUS, oče; ANTONIJA roj. AVSTELJ, mati, bratje, sestre in ostalo sorodstvo.

BLED

„Kot žrtve ste padli v borbi za nas...“

združeni iz grobišč širom domovine bodo položeni v soboto 27. t. m. na skupni oder v bivšem Sokolskem domu. V nedeljo 28. t. m. ob 3. popoldne spremimo borce - junake, ki so darovali svoja plemenita življenja na žrtvenik domovine, k večnemu počitku na skupno pokopališče.

AŽMAN METOD, padel v Železnikih.
BERNARD JAKA, padel v Šterpinku pri Dražgošah.
BERNARD JOZA, ustreljen v Lescah.
BIJOL FRANCE, padel na Poljanah.
GRKMAN STANE, ustreljen v Črnomlju.
GOLC FRANCEK, padel v Dražgošah.
HEBERLE POLDE, padel na Ribenskem taležu.
JERSE ALEŠ, padel v Gozdu nad Kamnikom.
KNAFLIČ ANGELA, padla v Železnikih.
KNAFLIČ LOJZE, padel v Lipanci.
KOKALJ JOŽA, padel nad Trzičem.
KOKALJ TONČEK, padel v Palovčah pri Trziču.
KUNŠIČ VORENC, padel v Trebnjem.
PALHARTINGER JURČEK, padel v Zakopu na Možaklju.
POGAČNIK OSKAR, padel na Voklu - Pokljuka.
RAKUŠ FRANCE, padel v Dražgošah.
STARE POLDEK, padel na Krušnem vrhu pri Trebnjem.
ŠLAJPAH JOŽE, ustreljen v Trebnjem.
ZUPAN MILAN, padel v Novakih.
ŽEMVA MARTIN, padel v Spodnjih Lazih.

Združeni v borbi — združeni k počitku!**Odbor za prenos padlih borcev**

Namesto cvetja in vencev darujte za sirote padlih. Darila sprejema odbor.

+

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je izmed naših dveh ljubljenskih sinov, bratov - partizanov

LOJZE KASTELIC

železniški uradnik - padel od domačih izdajalcev,

ANTON KASTELIC

padel od okupatorja

Njiju pogreb bo v nedeljo, dne 28. oktobra 1945, ob 3 popoldne od gasilskega doma v Škofljici v Šmarje.

Zalujoči starši: Jože, Franc, Vinko, in Stanko, bratje; Marija, Pavla in Anica, sestre - ter ostalo sorodstvo.

+

Za svobodo domovine in boljšo bodočnost nas vseh je daroval svoje mlado življenje

JOŽE BELANTIČ

prometnik, intendant VII. korpusa

ki je padel od sovražne krogle 5. maja 1944 v Dobriču, kjer mu je tudi začasno počivališče. Njegovo truplo bomo pripeljali v četrtek 25. oktobra 1945 v Ljubljano, od koder bo pogreb z žal, kapele sv. Janeza, v soboto, dne 27. oktobra 1945, ob 1/3 popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Kranj, Kamnik.

Zalujoči: oče BRUNO, mati ANA, bratje AVGUST, BRUNO, ROMAN, MIROSLAV, sestra ANA - ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremlili našega ljubljenega sina in brata

ZDRAVKA GODNJAVCA

PARTIZANA

na zadnji poti, iskrena zahvala. Posebno se zahvaljujemo oč. duhovščini, cerkvenemu pevskemu zboru, narodni milici, narodni obrambi, domačim partizanom ter vsem darovalcem cvetja in venčev. Dostojen pogreb dragega ranjkega je nudil tolažbo naši tihit bcll.

Trebnje, 22. oktobra 1945.

Zalujoči: oče in mati; VILJEM, FRANCI, JOŽE, DAVORIN, MARIJAN, SLAVKO, bratje; JULKA, sestra, in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

vsem, ki ste ob prebridki izgubi mojega nad vse ljubljenega, nena-domestljivega sina edinca

DRAGOTA

PARTIZANA - TERENCE ROKA

z mano tako tople sočustvovali in mi podarili toliko cvetja. Hvala pevskemu zboru in godbi za žalostinke, posebno še za požrtvovalnost dr. Vidmarju ter vsem, ki ste ga spremlili k preranemu grobu, še enkrat najlepša hvala!

Hrastnik, 24. oktobra 1945.

Zalujoča mama ROZALIJA LISAC

ZAHVALA

vsem prijateljem in znancem, ki so v tako veličastnem številu spremlili k večnemu počitku na domače pokopališče zemeljske ostanke mojega nepozabnega moža

VIKTORJA DEŽELAKA

PARTIZANA »LADOTA«, trgovca

ki je daroval svoje mlado življenje za lepšo bodočnost slovenskega naroda. Dalje prisrčna hvala vsem darovalcem krasnega cvetja, stanovskim tovarišem, naši vojski za častno spremstvo, pevcem ter godbi za lepe žalostinke in vsem, ki so v tem težkem času sočustvovali z menoj in mi šli kakor koli na roko, še enkrat najprširnejša hvala.

Hrastnik, dne 25. oktobra 1945.

Zalujoča žena ANTONIJA DEŽELAK in ostalo sorodstvo

Zahvala

Podpisane družine se tem potom najtopleje zahvaljujejo vsem, ki so sodelovali ob priliki pokopa in prevoza naših najdražjih borec-partizanov:

CILKE ZUPANČIČ

ELE TREVEN

IVANA MULEJA

JANKA PRETNARJA

LEOPOLDA KOVAČIČA

IVANA KRISTANA

ki so dali svoja življenja za lepšo bodočnost slovenskega naroda. Posebno zahvalo dolgujemo naši vojski in partizankam, sindikatu, OF, AFZ, ZMS, pevcem, godbi in duhovniku, darovalcem cvetja, organizatorjem in govornikom. — Družini Zupančič in Treven sta hvaležni prebivalcem Sv. Križa za prijazno pomoč pri izkopu in udeležbi pri sprevedu. Družina Kristan se zahvaljuje tov. Moharju pri MNOO v Kranju za usluge.

Slovenski Javornik, dne 23. oktobra 1945.

ZALUJOČE RODBINE

+

Naznanjamo vsem prijateljem, da bomo našega ljubljenega sina, brata

JOŽETA GRATA

partizana - dijaka železničarske šole v Mariboru

prepeljali iz Toplic pri Novem mestu na Škofljico, od koder bo v nedeljo 28. t. m. ob 15. uri pogreb na domače pokopališče v Šmarje.

Zalujoča družina GRATOVA.

+

Vsem sorodnikom, tovarišem in znancem sporočamo, da se bo vršil prevoz zemeljskih ostankov našega nepozabnega, nad vse ljubljenega sina, edinca, brata

JOŠKA DAROVCA

DIJAKA TRGOVSKE ŠOLE V LJUBLJANI

iz Kočevja v nedeljo 28. oktobra 1945. Pogreb bo ob 3. popoldne na pokopališče v Gornji Straži.

Zalujoči: JOSIP in JOSIPINA, starši; MARICA, JOZICA, DANICA, CIRILA, METODA, sestre, in ostalo sorodstvo

+

Za svobodo domovine je daroval svoje upepolno življenje v cvetu mladosti 20 let naš nad vse ljubljene edini sin in brat

Vilko Rožič - šolski

dijak - partizan

Padel je po zaslugi domačih izdajalcev 24. oktobra 1941 na Gočanju pri Blagovici, kjer je začasno pokopan v skupnem grobu. Njegove zemeljske ostanke bomo prepeljali z ostalimi tovariši v petek v Radomlje, od koder ga položimo v skupni grob v nedeljo 28. okt. 1945 ob 3 popoldne. Jarše pri Domžalah, dne 22. okt. 1945.

Zalujoči: VILJEM in MARIJA, starši - MARINKA, sestra.

+

Pod sivim Blegašem je padla v 20. pomladi od okupatorjeve krogle meseca januarja 1943 naša ljubljena edinka

NADA TAVČARJEVA

Njeno truplo pripeljemo v soboto v Poljane, kjer bo pogreb v nedeljo 28. t. m. ob 3 popoldne na domače pokopališče.

Poljane pri Škofji Loki, Ljubljana, Maribor.

Zalujoči: IVANKA, mati; FRANCE, oče; FRANČELJ, brat in družine FLEGAR, AZNOH, POLAK.

+

Vsem sorodnikom, tovarišem in znancem sporočamo, da bomo našega ljubljene moža, sina, brata, strička in svaka

GVIDONA PANGREJA

politkomisarja »NACETA«

v soboto dopoldne prepeljali iz njegovega dosedanega počivališča. Pogreb bo v nedeljo ob 4 popoldne z žal, kapele sv. Krištofa, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Šiška, dne 26. oktobra 1945.

Globoko zalujoči: žena FANI roj. JAMNIK, družine PANGRE, KLANČNIK, JAMNIK - in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

vsem, ki ste spremlili našega ljubljene sina in brata, partizana, tov.

FRANCETA BOZOVIČARJA

na njegovi zadnji poti z Babne gore v blagoslovljeno domačo zemljo v Škofji Loki. — Posebno hvaležni smo za poslovlne besede tovarišem Kalanu s Suhe, župniku Golobu, poročniku kot zastopniku partizanske vojske in učitelju Grumu, kakor tudi godbam in pevskemu zboru ter vsem, ki so zasuli prerani grob s cvetjem, sindikatom in drugim organizacijam pa za množično spremstvo.

Zalujoči: OČE, MATI, BRATA in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se tovarišem, kapetanu Karlu Kunšju, poročniku Jožetu Modicu in podporočniku Janezu Kramarju, ki so nam pomagali pri izkopu in prevozu zemeljskih ostankov našega sina in brata

IVANA JANKOVIČA

komandirja

iz Suhe krajine v Ljubljano k Sv. Križu. Nadalje se zahvaljujemo tov. poročniku Antonu Jarcu za poslovljni govor pri odprtem grobu, enako tudi častni četi za spremstvo in salve. Zahvaljujemo se tudi vsem darovalcem vencev in cvetja, posebno ZMS Crna vas, ter vsem, ki ste imenovanega spremlili na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 24. oktobra 1945.

DRUŽINA JANKOVIČ.

†

Zrtev zločinke roke okupatorjev in domačih izdajalcev sta postala junaška borca iz leta 1941, ki sta se borila za svobodo slovenske zemlje, ljubljene mož, očka, sin, brat, svak in strie

Jože Kavčič - Jernač

sekretar OO OF Kamnik

padel v 38. letu starosti 15. jan. 1945 v Prelesju nad Blagovico, in

Peter Kavčič - Jegorov

sekretar Ok. 0 OF Škofja Loka

padel v 36. letu starosti 18. III. 1944 za Ljubnikom nad Škofjo Loko. Zemeljske ostanke dragih pokojnikov prepeljemo iz časanskih grobov v Škofjo Loko, kjer bosta položena z ostalimi tovariši - borci na mrtvaški oder v bivšem Sokolskem domu. — Pogreb bo v nedeljo, dne 28. oktobra 1945, ob treh popoldne na škofjeloško pokopališče Škofja Loka, Ljubljana, Stražišče, dne 26. oktobra 1945.

Zalujoči: FRANČKA, žena; JANEZEK, LENČI, otroka; IVAN, oče; PAVLE, NIKO, FRANCE - partizani, JANKO, bratje; TONČKA por. HAFNER, MARA por. PEHAR, sestre - in ostalo sorodstvo.

+

Za svobodo slovenskega naroda je žrtvoval svoje mlado življenje 17. avgusta 1944 na Golem naš nad vse ljubljene in nepozabni sin, brat, nečak in bratranec

Jože - Žožo Marincelj

KAPETAN, ŠEF OB. XVIII. DIVIZIJE

Pripeljali ga bomo iz njegovega začasnega bivališča v četrtek 25. oktobra 1945 v Pevski dom Sneberje, kjer bo ležal do pogreba, ki se bo vršil v soboto 27. oktobra 1944 ob 3. popoldne pri Sv. Križu.

Hrastje, dne 25. oktobra 1945.

KATARINA MARINCELJ, mati; NADA, sestra; MILAN, brat, in ostalo sorodstvo.

†

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da bomo našega nepozabnega sina, brata in nečaka

EDIJA LEGVARTA

PARTIZANA - VISOKOSOLCA

prepeljali v soboto 27. oktobra iz njegovega dosedanega počivališča pri Sv. Križu domov v Šmarje pri Jelšah, kjer bo v nedeljo 28. oktobra ob pol 9. dopoldne pogreb in sv. maša za dušnico.

Ljubljana, Šmarje pri Jelšah, 26. oktobra 1945.

Zalujoče rodbine PEFERKO, LEGVART, POLOPIKO, in ostalo sorodstvo.

†

Za svobodo slovenskega naroda je od krogle okupatorja padel kot talec po zaslugi domačih izdajalcev 3. julija 1942 v Podbrezju

JOŽE BODLAJ

POSESTNIK

Zemeljske ostanke nepozabnega pokojnika pripeljemo v soboto 27. t. m. na kovorsko pokopališče, kjer bo pogreb v nedeljo 28. t. m. popoldne.

Sv. Neža, Novo mesto, Blejska Dobrava, Kranj, Ljubljana, dne 24. oktobra 1945.

Zalujoča žena KATARINA, otroci in ostalo sorodstvo

†

Za svobodo in lepšo bodočnost našega naroda je dala življenje v borbi 11. marca 1944 naša nad vse ljubljena hčerka

DARINKA ČISTAR

BORKA GUBOČEVE BRIGADE IV. SNOVB

Njene zemeljske ostanke bomo prepeljali iz Dolnje Kamenice v četrtek k Sv. Križu. Pogreb bo v soboto z žal, kapele sv. Jurija ob 15. popoldne.

Ljubljana, 25. oktobra 1945.

Zalujoči starši, sestra, bratje in ostalo sorodstvo.

+

Naš

Bojan Rogelj

partizan - osmošolec

je dal svoje mlado življenje, star komaj 19 let. — Padel je 26. oktobra 1941 pri Belih vodah ter počiva začasno na pokopališču v Loškem potoku.

Zalujoči: ZINKA, mati; ANTON, oče; SONJA, sestra

+

Sporočamo, da bomo ljubljene in nepozabne svojce

PETERNELJ MARIJO, mater; brate PAVLA, ANTONA, ALBINA in svaka MAKSA KRMELJA

prekopali v nedeljo 28. t. m. Mama je umrla v prenosu 18. 8. 1942 v Ljubljani, pokopana pri Sv. Križu, brat Pavel je padel kot borec v Poljanski dolini 27. 3. 1942, pokopan je v Gabrku, Anton je padel kot borec 27. 2. 1944 na Kavskem vrhu, pokopan istotam, Albini se je ponesrečil kot partizan 22. junija 1944, pokopan na domačem zemljišču v Vinkarjih, svak je padel kot borec 26. 1. 1942, v Dražgošah.

Skupni pogreb bo v nedeljo 28. oktobra 1945 ob 3. popoldne, na farnem pokopališču v Poljanah nad Škofjo Loko.

Zalujoče hčere in sestre MALKI, MILKI, FRANJA, in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

vsem, ki ste pomagali pri izkopu in prevozu zemeljskih ostankov našega nepozabnega sina, brata itd.

ANTONINA KRATKY

bolničarja Škofjeloškega odreda

vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremlili v njegov zadnji domek, darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, Mladinskemu pevskemu zboru s tov. zborovodjem Juvanom za v srce segajoče petje, dalje tov. mag. pharm. Oblaku za globoko občuten nagrobni govor, enako tov. dr. med. Hladniku za čustveni poslovljni govor mrtvemu tovarišu, tov. kapetanu Kalanu, komandirju inženirske čete za častno spremstvo, narodni milici postaje 11 v Št. Vidu, dragi tov. Jožici Jama za velik trud pri okrasitvi mrtvaškega odra. Dalje smo dolžni še prav posebno zahvalo vsem čistim nepozanim dobrim srcem, ki so ga v najtežjih časih hranili, oblačili in mu z lastno smrtno nevarnostjo nudili zaklonišča pred krutimi preganjalci. Prav vsem in vsakemu posebej naša prisrčna zahvala!

Št. Vid, Ljubljana, dne 26. oktobra 1945.

ZALUJOČA DRUŽINA KRATKY.

Mali oglasi

JAVNA BORZA DELA LJUBLJANA - DELAVSKI DOM

SLUŽBO DOBE: 4 hlapci, večje število delavcev za sekanje drv 10 speničarjev, 11 delavcev minierov, 15 orodnih kovačev, 2 krovski pomočniki, 2 stavbna inženirja, 1 mehtar, 4 misarji, 3 pohištevni misarji, 1 stavbeni misar, 6 sodarjev, 2 lesostrugarja, 2 rezbarja, 1 tapetnik, 10 čevljarjev, 1 prešivalec podplatov, 15 usnarjev, 3 krojaški pomočniki, 75 delavcev, večje število delavcev za izdelavo dela, 38 tesarjev, 1 kleparski vajenec, 2 inštalaterska vajenca. - Za premožkop Raša, v Istri potrebujemo: jamske delavce, jamske tesarje, vzočarje in kopače. Kranjska družba na Jesenicah potrebuje večje število delavcev valjavcev.

SLUŽBE iščejo

INTERNIRANKA sprejme stalno službo kot trgovska pomočnica ali blagajničarka. Ponudbe na Javno borzo dela pod »Cimprejca«. 14.288-1
MLAJŠA PISARSKA MOČ z blaginjo in plačevanjem in pisarni išče primerne zaposlitve kjer koli. Cenjene ponudbe na Javno borzo dela pod »Vestna in politična«. 14.392-1
TRGOVSKI POMOČNIK, vešč v specializaciji in generalistični delu, 1500 primen, ne zaposlitve v zadrugi ali kaj sličnega. Ponudbe je poslati na Javno borzo dela pod »Trgovski pomočnik«. 14.432-1

SLUŽBO dobe

NATAKARICO, mlajšo, pošteno, iščem za boljše gostilno v trgu v bližini Ljubljane, kateri bi dal na račun. Ponudbe je poslati na Javno borzo dela pod »Samostojna«. 14.232-2
GOSPODINSKO POMOČNICO z znanjem kuhe in gospodinjstva sprejmemo takoj v kmetijsko družino. Naslov v zvezi s borzo dela. 14.245-2
URADNICO z znanjem vsih pisarniških poslov (samostojno vodstvo višjega zapisnika, registrature, strojeplaje) sprejmemo takoj. Prošnje z dokazili o študentski delavnosti, desedanjih praksah in politični karakteristiki je vložiti pri Otržnem odboru OF, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2, soba št. 30. 14.305-2
POSTREZNICO za skrat tedensko po dve uri iščem. Naslov v javni borzi dela. 14.415-2
STEKLARSKE POMOČNIKE sprejmemo steklarna Kovačič, Maribor. 14.403-2
REZBARJE(KA), za negativne, dobro moč, sprejmemo fotostafete Japelj, Gosposka ul. šte. 181. 14.402-2
ZA GOSPODINSTVO iščem žensko staro do 30 let, ki bi imela veselje do gostilne. Dopise je poslati na Udovčić, Postelska 17, Maribor. 14.401-2
PREDELNICA BOMBAŽA išče glavnega mojstra in mehaničarja strojev ter pomož. Ponudbe na: Štefka, tekst. ind. A. D., Zemun. 14.400-2

VAJENCJI

TRGOVSKA UČENKA, stara 18 let, ima še 2 leti učne dobe, želi priti na učno mesto v specializacijo ali modno trgovino. Naslov v jav. borzi dela. 14.440-3

ZASLUŽEK

KLAVIR POUČUJE strokovna učiteljica zredniti in višje stopnje. Ponudbe pod »Soldin pouke na glasni oddelek«. 14.381-4

PRODAJA

MOSKA SOBA (pisalna miza, kavč, omara, mizica s fotelji) iz trdega lesa, dobro ohranjena, se proda takoj v Stančičev ulici št. 5, Bežigrad. 14.320-5
KLAVIR »PREPROG« (kratak koncert), prodam. Poljska ul. trgovski »Tizian«, Francišanska ulica, pasaja. 14.333-5
VIOLINO, sedemosmično, primerno za učiteljske, prodam. Puc, Prekmurska št. 2. 14.334-5
OGLEDITE SI IZLOŽBO KOMISIJSKIH PRODAJE »SERVIS BIRO«. Šelenburgova 4. tel. 21-00. 26/5
KOZO MLEKARICO, švicarsko, prodam. Zg. Šiška, Pod hribom 5. 14.211-3
DVE MOSKI KOLESJI, v dobrem stanju, prodam. Polze se med 3. in 4. Vinska klet, Kollajz, Gosposvetska c. 14.364-5
HARMONIKO, ameriško, klavirsko, in električni kluhnik prodam ali zamenjam. Berce, Obrtniška 3. 14.363-5
PERZLIKO PREPROGO srednjega, krasnega, original. prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 14.365-5
POŠTALNIK ZA MLEKO prodam ali zamenjam. Naslov v oglasnem oddelku »Slov. poročevalca«. 14.374-5
OTROŠKO KOŠARO prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 14.369-5
GLAVO AMERIKANKO, nerabljeno, 20 cm premera, prodam. Goljat, Ob Ljubljani 5. 14.370-5
MOSKO SUKNJO, črno, s krasnim ovratnikom, za večje postavne prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 14.371-5
ČRN ZENSKI ZIMSKI PLAŠO prodam. Ogljed popoldne. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 14.374-5
ZAJAD PREDUPREDETVIJE STANOVANJA prodam kompletno spalnico iz orehovine, 1 veliko silko Benetk v olineni tiskuri, 1 bel trdolesni vrtiljiv stol, 1 veliko porcelanasto vazo, 1 trdolesno rjavko, Berce, Obrtniška 3. 14.363-5
LESNO KLOP, stoljalo za cvetličje, razne slike, 2 baržunasta fotelja, 1 železno peč s cevni, 1 stensko zrcalo velikosti 67x46 cm. Naslov v oglasnem oddelku »Slov. poročevalca«. 14.384-5
SOLSKO VIOLINO mandolino in 2038-5
ČEŠT. št. 41. prodam. Ogrinčeva 21. 14.383-5
RADIO »Telefunken«, 5evni, usnjen površnik, škorjine št. 41, prodam. Kmet. Sv. Petra cesta 25. 14.382-5
AVTOMOBILSKO ZRAČNICO 14x50 prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Slov. poročevalca«. 14.386-5
PEČ, lončeno, samostojno, visoko 120, široko 50, prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 14.385-5
BEL KOŠURČEK za letno deklico in bel košuhovinat ovratnik lepo ohranjeno, naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Slov. poročevalca«. 14.379-5
PREPROGO SMIRNA 3x3 m prodam. Na ogled v trgovini »Umetnost«, Eolo dvorika 30. 14.380-5
ČRN ZENSKI KOSTUM za srednje postavno, lepo ohranjen, iz dobrega blaga, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Slov. poročevalca«. 14.382-5
OTROŠKI POSTELJI na koleščih, naprodaj. Bietelova 45/1, desno. 14.425-5
RADIO »Siemens«, nov, 4evni, mali, naprodaj. Medvedova 22, brivec. 14.422-5
KOMPLETNO POSTELJO z žimnico in vzmetni, moško žensko suknjo, moške ševlje, moško obleko, črn kostum, prodam. Trnovc, Cerkevna 21, prtihišje, leto, 3 vrata. 14.421-5
ZAJAB ZA PREGOČ, zelo lep, znotraj s pločevino obit, 120 x 85 cm, primeren za večjo kuhinjo, poceni naprodaj. Poceni naprodaj tudi večje ševlje, leposlovnih, narodnogospodarskih, zdravstvenih in drugih znanstvenih knjig, slovenskih in nemških. Na ogled od 14. do 16. ure v Pražakovi ulici 2/II, I. kava. 14.420-5
ELEKTRONIKE rabljene, A serije in druge prodam ali zamenjam. Naslov v ogl. oddelku »Slov. poročevalca«. Ogljed od 12. do 15. ure. 14.451-5
RADIOAPARAT, 5evni, z magničnim očesom in predhodnim stanju, luksuzne izdelave, takoj prodam. Ogljed je pripraznost pri Čebulj, Pražakova ulica št. 17, prtihišje. 14.452-5

INSERENTE opozarjamo,

da sprejema oglasni oddelek male oglase do pol 12. dopoldne večje inserate do 14. ružne osmrtnice do 17. za katere žele, da bodo še isti dan objavljani

SKORAJ NOV TRICKEL, nosilnost 300 kilogramov, prodam. Stari trg 17, Pencelj, silkar. 14.450-5
DOBRO OHRANJEN DESKI PLAŠO, rabljeno smučarsko obleko za dečka, od 12 let ter kožnat bel plašček za 1 do 2 let, prodam. Ogljed med 13 in 15. uro. Naslov v oglasnem oddelku »Slov. poročevalca«. 14.449-5
RADIO »Siemens«, 5+1, skoraj nov, prodam po zelo ugodni ceni. Loborec, Goljeva 7. 14.448-5
KRZINEN PLAŠO, majski, prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 14.441-5
DVA AKUMULATORJA, avtomobilska, tovarniško nova, 6 V, in 12 V, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Slov. poročevalca«. 14.438-5
RADIOAPARAT, 4evni, moderns oblike, prodam. Murnova ulica 2, nasproti cerkve v Šiški. Ogljed od 12 do 18. 14.438-5
RJAVE SEMIS ČEVILJE šte. 22, kombinirane, s krako usnjem, polna peta, skoraj nove, prodam. Metelkova ulica šte. 3. 14.393-5
PISALNI STROJ v kovčegu, skoraj nov, prodam. Ogljed vsak dan od 14.11. do 15. prodam od 18. nasproti Naslov v oglasnem oddelku »Slov. poročevalca«. 14.397-5
PRODAM ZBIROK ZNAMK in albumi. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca«. 14.407-5
DVE KRAŠNI OTROŠKI POSTELJICI z žimnicami, 120 cm dolge, hrastova jedilnica in koncertna harmonika, 9-3 registre septimo, sopran, naprodaj. Žerovnik Krevok trg 4. 14.429-5
PRESEJANO VITNO ZEMLJO prodam. Polze se pri Hočevarju. Podmliščakova št. 29. 14.428-6
SUKNJO, črno, za manjšo postavno prodaj. Kmet. Mestni trg 3/II. 14.433-3

KUPIMI

TVRDEKA ALOJZIJA DRAME Gallusovo nabrežje 29, kupuje moške, ženske in otroške obleke, zimske in letne ševlje, vse vrste perle, posteljno, rjuhe, kapne in druge predmete. 14.172-6
ČRNO ZIMSKO BLAGO za krilo kupim. Kveder, Tržna 8/1. 14.367-6
DOBRO OHRANJEN PISALNI STROJ, tudi z dolgim valjem ter mizico za stroj kupimo. Ponudbe z navedbo modela in cene na NOO Centr. Center, Tržna 1a. 14.271-6
VODNO TURBINO, dobro ohranjeno, z naplavinco osjo kupim. Premier 90-78 cm, ter jober dnamo, 24 volt. A. Gorican, Savci 18, pošta Sv. Tomaš pri Ormožu. 14.355-6
MOSKO KOLO, dobre gume, kupim. Nace, Krakovska 9. 14.419-6
KOMPLETNO ZBIROK ali posamezne partije znamk kupim. Ponudbe na ogl. oddelku »Slov. poročevalca« pod »Češ. svet«. 23-6
STREKLENICE različnih vrst kupujemo. Dobro blagamo. Na Vašo željo jih prevzamemo na domu. B. Guštin, Vodni. kov trg 2, telefon 37-80. 2/6
VETALNO GLAVO do 6 cm, list za cirkularko za les do 20 cm, in večje število ključavnic ter pantov za šatule kupim. Videmšek, Predovičeva ulica št. 10. 14.376-6

RAZNO

NAJDENA JE BILA LESTNICA, Lestnik je dobil v trafiki Dunajska 12, 14.373-14
OSEBO, ki je našla ali pomotoma vzela 24. X. v večernem vlaku Podbrdo-Ljubljana bel zavitek penja, last bolnoga partizana, prošimo, da ga vrne na naslov: Avguštin Lang, Bolnica Mladka, Ljubljana. 14.426-14
VEČJA VSOTA DENARJA je bila najdena. Naslov v oglasnem oddelku »Slov. poročevalca«. 14.424-14
VELIK KOVČEG, preobleden v platno, sem izgubil med vožnjo s poštnim avtobusom na prog. Crmčel-Metlika. Pošten najditelj naj ga izroči proti nagradi pošti v Crmčlju ali Metliki. Lastnik Lojze Ovniček. Novo mesto. 14.490-14
OSEBNO IZKAZNICO na ime Marija Krelj, Pavšičeva 16, sem izgubil v ponedeljek 22. t. m. zvečer na kolodvoru. Najditelja prošim, naj jo vrne na naslov, ki je označen v osebni izkaznici. 14.398-14
MLAD PES, nemški ovčar, je ušel, išli na ime »Čičko«. Prosim tistega, h komur se je zatekel, da javi proti primerne nagradi v pisarni Kamnikar, Smartniška 55. 14.427-14

ZAMENJAM

CEVLJE ponočne, št. 30, 32 zamenjam za enake št. 35, 26, v dobrem stanju. Jožeta Poljšak, Sv. Marka št. 35, Bežigrad. 14.417-4
5 METROV FRANGOŠKE SVILE zamenjam ali prodam. Ponudbe na oglasni oddelku »Slov. poročevalca« pod »Svilavolna«. 14.416-7

POSEST

PARCELO, res krasno, prodam. Ponudbe na oglasni oddelku »Slov. poročevalca« pod »Odstotek«. 14.442-8
RESTAVRACIJO dobro ideo, buffet trgovino s mešanico blagom, dva milina, majhno, posveto z dvostanovanjsko vilo, hišo, z gostilno, žago, parcelo, več manjših in večjih hiš zamenjam in prodam. Išče se družabnico-ka za restavracijo hotel Posočje do 25 Johov škern, v našem ali odkup. Beatična pisarna, Maribor, Mejska cesta št. 3. 14.404-8

KDOR KAJ VE o Maku Lesnaju, roj. 22. sept. 1929 v Ljubljani, ki je odšel v partizane 11. IX. 1943 v Ljubljanski brigadi in je bil ujet na Rakitni 26. IX. 1943 od Nemcev ter zaprt na Vrhniki, prošim, da sporoči na naslov: Marija Letnar, Vodovodna cesta št. 59, Ljubljana. 14.414-15
PROSIM TOVARIŠE, ki so bili skupaj s mojim sinom Dimitrijem Kebrom, borcem štirerjem 2. čete, I. bat. X. brigade v februarju in marcu 1945, da mi sporoče, kar vedo o njem. Kdor kaj ve, naj javi Dušanu Kebru pri Poverjeništvu PNOO za Slov. Primorje v Ajdovščini. 14.413-15
PROSIM ZA PODATKE VSAKOGAR, kdor bi kaj vedel o Minki Zupan iz Zirovnice, stari 33 let. Pogrebna je že od 27. marca 1945. Bila je na obisku pri bratu partizanu v Cerknem, vračajoča se nazaj po poti Bukovo-Grahovo-Nemški rut-Grand, od tam pa čez goro Kradin v smeri Bohinjske jezere. Po izpovedi gotovih ljudi, ki so jo videli, je menda ostala v teh gorah. Prosim vse, posebno pa prebivalce omenjenih vas, kakor tudi Bohinje, posebno turiste, kdor bi kaj vedel o njej naj sporoči osebno: Janez Zupan, Zasp št. 57, Bled. Stroške povrnem. 14.406-15
LEPO PROSIM OBVESTILA VSAKOGAR, ki bi kaj vedel o mojem sinu Branku Horvatu iz Ljutomera, roj. 15. XII. 1923, ujetem od ameriške vojske 13. od 27. marca 1945. Bila je na obisku pri bratu partizanu v Cerknem, vračajoča se nazaj po poti Bukovo-Grahovo-Nemški rut-Grand, od tam pa čez goro Kradin v smeri Bohinjske jezere. Po izpovedi gotovih ljudi, ki so jo videli, je menda ostala v teh gorah. Prosim vse, posebno pa prebivalce omenjenih vas, kakor tudi Bohinje, posebno turiste, kdor bi kaj vedel o njej naj sporoči osebno: Janez Zupan, Zasp št. 57, Bled. Stroške povrnem. 14.406-15

V oglasnem oddelku »Slovenskega poroč.« naj dvignete sledeča pisma:

Bežigrad Brezovica, Čisto steklo, Čista postelja, Dober predpogoj, Domača hrana, Dva poročna prstana, Dobro ohranjeno Drvo, Delo in denar, Elektromotor, Filtr, Javorovnik, Kovarstvo, Knjižarniška, Kratek žimski suknjije, Kmetija, Kolovrat, Krupim, Kolo, Lep dom, Lepo delo, Mojsterko, Mikroskop, Mečlarstvo, Močno, kolo, Nuno, Neuporabno, Oktober, Okolica Ljubljana, Premična, Protišuga, Pustulica, Podgorje, Pustulica, Spalnica, Standard, Stalno, Samostojen, Suknja, Štedilnik, Točna plačnica, Takoj 77, 222, 330, 100, Tudi prodam, Takoj 555, Tudi brez gum, ugodna prilika, V vili, Vesten in smozen, Varnica, Zajamčeno čista, Zadržnik, Zanesljiva, Zelena peč, Štev. 13552, 14127.

POIZVEDBE

SPOROČAM VSEM SOBODNIKOM 30 talcev, ki so padli 15. I. 1944 v Begunjah, da bo skupen izkup v soboto 27. X. 1945. Ega Štok, Ljubja. 14.139-15
SPOROČAM VSEM SOBODNIKOM, ki so padli 1944 pri Bičevnici, Rakitna, padli borec, da bo skupni izkup 25. X. 1945. 14.136-15
LEPO PROSIMO PODATEKOV vse tov., to kdo kaj ve ali ima dokumente padlega Francja Štruka, partizana, roj. 8. IX. 1920 v Ročinju pri Kanalu, bil je v IV. korpusu, pionirska četa, Sporočila prošimo na naslov: Alojz Stančič, Streliška ul. 6, Ljubljana. 14.323-15
TOV. PARTIZANU Komur je kaj znanega, kje je bil pokopan moj sin Ciril Vidmar, partizanski ime Vinko, naj javi na naslov: Marija Mülle, Kočevlje št. 328. Za vsako poročilo bom zelo hvaležna in bom potevala vse event. stroške. 14.390-15
TOVARIŠE TOVARIŠICE PROSIM, da mi sporoče, kar vedo o mojem sinu Dimitriju, partizanski ime Vinko, roj. I. bat. X. brigade, ki je umrl 16. III. 1945 v bolnici SHVPB. Žanima me svedeti, zaradi česa je umrl, zaradi ran ali kaj drugega, kje je pokopan, ima grob kakšno znamenje, krč, napis ali kaj drugega. Prosim vse potankosti na naslov: Sava Keber, Komanda Pozišne IV. Armije JA, Polit. Otsjek, Ljubljana. 14.412-15

Halo!
Foto LOJZE MAVEC!
Smartniška cesta 4.
NOVA TELEFONSKA ŠT. 36-35.

IZDELUJEMO
KARTOTEKE
in
ŠTAMPILJKE
SOFRA - Maribor, Gosposka ul. 19.

KUPIM ZNAMKE
bivše Ljubljanske pokrajine s natiškom Jugoslavija-Slovenija in brez njega.
Istotako nemške s natiškom Jugoslavija-Slovenija. — Po želji nudim v zameno novitete vseh evropskih držav.
LJUBOMIR MRAK, Bolgarska ul. 26
Vsi naročniki
v Celju,
ki prejemo naš list po pošti ali po raznašalcih, naj plačujejo naročnine v naši podružnici — Kocenova ulica 2.

Dolsko
Za svobodo in boljšo bodočnost slovenskega naroda so darovali svoje življenje:
SIMONČIČ MAKŠ (DANILO) sekretar za komendski okraj, star 24 let, padel 18. IV. 1944 v Komendi
HRIBAR MARIJA, prosvetna referentka, stara 22 let, padla 5. I. 1945 na Useniščah pri Vačah
ČAD FRANČ, komisar v Cankarjevi brigadi, star 20 let, padel 24. X. 1943 v Toplicah pri Novem mestu
ČAD IGNAC, star 18 let, padel 16. IX. 1943 v Šmartnem pri Tuhinju
ZUPANČIČ PAVEL, star 20 let, padel 1. VIII. 1943 v Lučarjevem kalu pri Stični
HINDEL FRANČ, star 34 let, padel 12. XI. 1943 v Mačkovcu, Trška gora
KOKAL FRANČ, intendant vis. osebja, star 21 let, padel 24. II. 1944, Vokle
BELCIJAN FRANČ, star 36 let, padel 24. II. 1944, Vokle
MIHELČIČ MAKŠ, star 31 let, padel 24. II. 1944, Vokle
Zemeljske ostanke padlih borec bomo pripeljali iz začasnih grobov v Dolsko. Pogreb bo v nedeljo 28. oktobra 1945 ob 4 pop. iz gasilskega doma Dolsko na pokopališču k Sv. Agati.
Dolsko, dne 27. oktobra 1945
ŽALUJOČE DRUŽINE

Prepeljali bomo zemeljske ostanke PARTIZANA
Dušana Otoničarja - Sama
ABS. ŠUM., KULTUR. REF. IV. BAT. GOR. ODREDA,
iz Skaručne, kjer je izkrvavel za domovino 9. junija 1944, v Ljubljano.
Pogreb bo v soboto 27. oktobra 1945 ob štiri popoldne v Zal, kapele sv. Andreja, na pokopališču pri Sv. Križu.
V LJUBLJANI, dne 26. oktobra 1945.
SILVA roj. MAZI, žena; MARKO, sinček; mati DANICA; MARIJA por. VOGELNIK, sestra in ostalo sorodstvo

Za svobodo domovine in lepšo bodočnost slovenskega naroda sta žrtvovala svoja mlada življenja brata
FRANC JAKŠE
OBVEŠČEVALEC XII. SNOUB,
padel v borbi z domačimi izdajalci pri Temenici 16. junija 1944. in
CVETKO PER
MITRALJEZEC III. BAT. XII. SNOUB,
padel v borbi z Nemci na Novi gori pri Novem mestu 21. novembra 1943.
Trupli obeh pokojnikov bomo prepeljali v soboto 27. t. m. v mrtvašnico na pokopališču v Novem mestu, kjer bosta pokopana v nedeljo 28. t. m. ob 15.30.
LJUBLJANA, 26. oktobra 1945.
Žalujoči: oče in mati, brat, sestri in ostalo sorodstvo

Sorodnikom in prijateljem sporočamo tužno vest, da sta ob času trpljenja in borbe žrtvovala svoje življenje, da bi bila domovina svobodna
Jožica Dobro roj. Golmajer
iz Kovorja na Gorenjskem. Po prestanem mučenju v begunjskih zaporih in nemškem taborišču Auschwitzu umrla februarja 1944, in njen brat
Vinko Golmajer
KMETOVALEO
ustreljen za talca v gozdu Podbreška Dobrava leta 1942. Vinkovo truplo bomo prepeljali na domače pokopališču v Kovorju, kjer bo pogreb v nedeljo, dne 28. t. m. ob pol 3.
Kovor na Gorenjskem, Celje, Rova, Zagreb.
Žalujoči rodbini GOLMAJER - DOBRE